TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! — SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

No. 147 — 1923 — Tiistaina, joulukuun 11 p. — Tue. Dec. 11. — VII Vuosikerta - Vol. VII

Työläisillä loistava vaalivoitto Englannissa

Juuri toimitetuissa vaaleissa on 185 työväenpuolueen edustajaa tullut valituksi parlamenttiin. Hallituspuolue kärsinyt masentavan tappion. Ei ole vielä varmaa mille pohjalle uusi hallitus tullaan järjestämään.

Lontoo. — Englannin työväenpuolue on juuri toimitetuissa parlamenttivaaleissa saanut loistavan voiton, suuremman kuin mitä osattiin etukäteen odottaakaan. Konservatiivit suojelustullipolitiikkoineen ovat kärsineet masentavan tappion.

Melkein lopullisten vaalitietojen mukaan konservatiivit ovat saaneet valituksi parlamenttiin 257 jäsentä, jota vastoin heillä viime parlamentissa oli 346 jäsentä. Työläisten edustajaluku nousee jo 184, sen sijaan, että työväenpuolueen edustajaluku viime parlamentissa nousi 144. Liberaalien edustajamäärä on 145. Muiden puolueiden edustajaluku on yhteensä kymmenen.

Baldwinin hallitus saanut kolauksen.

Pääministeri Baldwinin hallitus on täten vaalien kautta saanut ankaran iskun. Hänen puolueellensa ei tule olemaan enemmistöä seuraavassa parlamentissa. Ellei mitään erikoista tapahdu konservatiivien puolesta, tulee pääministeri Baldwin ottamaan eronsa mahdollisesti pian. Joka tapauksessa hallituskysymys muodostuu pulmalliseksi. Yhtenä mahdollisuutena pidetään sitä, että konservatiivit ja liberaalit hautaavat sotakirveensä ja ryhtyvät yhdessä muodostamaan hallitusta.

Työväenpuolue tekemisissä käytännöllisten kysymysten kanssa.

Muutamissa valtiollisissa piireissä pidetään mahdollisena, että eräissä tapauksissa voisi tulla kysymykseen työväen puolueen edustajan nimittäminen pääministeriksi. Työväenpuolueen voima ja nykyinen merkitys sitten viime vaalien on tavattomasti suuri.

Työväestö ryhtyi nyt päättyneeseen vaalitaisteluun päättäväisellä ohjelmalla pääomien verottamisesta. Niin konservatiivit kuin liberaalitkin taistelivat sitä vastaan. Tästä huolimatta työläisten edustajamäärä parlamentissa lisääntyi oikein hyppäyksellä. Tyytymättömyys porvaripuolueita ja nykyistä hallitusmenoa vastaan osottaa työläisten keskuudessa silminnähtävää jatkuvaa nousua.

Ennusteluja kokoomuksesta.

Muutamissa piireissä pidetään myöskin liberaalien ja työläisten kokoomushallitusta mahdollisena. Jos näin tulee tapahtumaan, niin jotkut arvelevat, että siinä tapauksessa vaadittaisiin työväenpuolueen taholta Ramsay MacDonaldia pääministeriksi sillä perusteella, koska työväenpuolue on edustajamääräänsä nähden toisella sijalla. Jos taas konservatiivit ja liberaalit ryhtyvät muodostamaan yhteistä hallitusta, joka tuntuu hyvin mahdolliselta, voidaan pääministerin toimi siinä tapauksessa jättää joko Asquithille taikka sitten nykyään taas valtiollista vaikutusasemaa puuhailevalle entiselle pääministerille Lloyd Georgelle.

Puhetta uusista vaaleista.

Vielä eräässä tapauksessa voidaan joutua siihen, että hallituksen muodostaminen jää kokonaan mahdottomaksi, josta seurauksena olisi uusien vaalien toimittaminen.

Muutamat sanomalehdet vaativat jo Baldwinin eroamista. «Hän on vedonnut Cesariin ja epäonnistunut», ilkutaan Baldwinille ja neuvotaan jättämään erohakemuksensa hallitukselle.

Englannin työväen piireissä on mielenkiinnolla odotettu näiden vaalien tuloksia, sillä onhan niiden tiedetty olevan kaikin päin ei ainoastaan oman maan, vaan vieläkin laajemmille piireille suurimerkitykselliset. Englannin työväenpuolue kävi vaalitaistelua ei ainoastaan kansallisia vaan vieläpä kansainvälisiäkin kysymyksiä koskevalla ohjelmalla.

Ranska huolissaan Baldwinin hallituksen häviöstä.

Pariisi. — Englannin pääministerin Baldwinin kärsimää vaalitappiota pidetään suoranaisena taisteluhaasteena Ranskan politiikkaa vastaan, muodostettakoon Englannissa sitten liberaali-konservativinen taikka liberaalien ja työväenpuolueen kokoomushallitus. Tämä tulee asettamaan Ranskan hallituksen sotakorvauskysymyksessä ja muissa sodan jälkiselvittelyjä koskevissa asioissa pulmalliseen asemaan.

Kahdeksan naisedustajaa tullut valituksi.

Lontoo. — Juuri toimitetuissa vaaleissa on muun muassa kahdeksan naista tullut valituksi parlamenttiin. Naisista edustaa kolme työväenpuoluetta ja muut ovat tulleet valituksi konservatiivien ja liberaalien listalla. Naisedustajain valinta on saanut aikaan suurta innostusta naisväestön keskuudessa, jotka huomaavat vähitellen nousevansa tärkeäksi valtiolliseksi tekijäksi miesten rinnalla, ei pelkkinä naisina, vaan kukin yhteiskunnallisen asemansa ja puolueittensa yhteydessä.

Tämän maan velkataakka yhä suurenee

Ottawa. — Hallituksen rahastodepartementin julkaiseman tilisekulostuksen mukaan on Canadan kansallisvelka kasvanut 27,816,530 dollariin viime marraskuun ajalla. Viime kuukauden lopussa oli Canadan kansallisvelka 2,414,641,424 dollaria ja lokakuun lopussa oli se 2,391,635,818 dollaria. Vuonna 1917 nousi Canadan kansallisvelka 976,428,504 dollariin.

Kurjat työolot Vancouverinkin kannuttimoissa

Vancouver, B. C. — British Columbian kalankannuttimoissa halutaan enemmän kuleja ja aasialaisia täyttämään valkoisten työläisten paikat tämän maakunnan kalankannuttamisteollisuudessa, sillä kulit voidaan helposti pakottaa tekemään pitempiä työvuoroja ja tyytymään vähempiin palkkoihin, eivätkä he kykene valittamaan niiden kurjien työehtojen johdosta, mitkä tällä teollisuusalalla vallitsevat.

Tehtyään havaintomatkan Tyynenmeren rannikolle äskettäin, Canadan hallituksen meri- ja kalastusasiain ministeri Ernest Lapointe raportteeraa kannuttimojen omistajien vaativan japanilaisille kalastajille palautettavaksi kaikki oikeudet kalastamiseen, jotta he voisivat kilpailla valkoisten kalastajien kanssa, jotka työnantajain mielestä vaativat kohtuuttoman korkea elintasoa.

Kuinka kurjat työehdot ovat useissa British Columbian kannuttimoissa, paljastui osittain viime vuonna, kun Dominionin hallitus joutui työväestön protestien ja painostuksen johdosta lähettämään erikoisen kalastuskomissioninsa tutkimaan tilannetta. Monet kertomukset niistä työoloista, jotka vallitsevat näissä laitoksissa, ovat suorastaan pöyristyttäviä. Raporteissa kerrotaan kuinka raskaudenkin tilassa olevat japanilaiset naiset työskentelevät kymmenen ja neljäntoista tuntisia vuoroja mitä likaisimmissa töissä, inhottavan liejun ja löyhkän keskellä. Ne, jotka ovat työskennelleeet useissa näissä kannuttimoissa, sanovat etteivät he tule koskaan syömään niissä kannutettua kalaa.

Tulvan tuhoja Italiassa

Rooma. — Ankaria vesisateita ja myrskyjä riehuu edelleen eri osissa Italiaa. Vesi Tiber virrassa on noussut niin korkealle, ettei se ole ollut niin tulvillaan moniin vuosiin. Lähellä Ortea ovat tulvat tehneet suurta tuhoa. lähellä Florencea sijaitseva Arno-joki tulvii yli äyräittensä. Neappeli on kärsinyt suurta vahinkoa viimepäivinä vallinneiden rajuilmojen johdosta. Laivaliikenteelle on myrskystä koitunut suurta tuhoa.

Metsätyöt keskeytyksissä tulvain takia

Fredericton, N. B. — Viime päivinä vallinneiden rankkasateiden johdosta on vesi St. John joessa noussut niin tavattomasti, että se voi saattaa aikaan vielä vakavia vaurioita. Tulvavedet tekevät suurta haittaa erinäisillä teollisuusaloilla. Niinpä ovat puutavarayhtiöt olleet pakotetut keskeyttämään työt laajoilla alueilla.

Montreal. — Canadian Pulp and Paper Associationin julkaiseman bulletinin mukaan vietiin Canadasta ulkomaille lokakuun ajalla 12,289,952 dollarin arvosta paperimassaa ja paperia. Syyskuussa ulkomaille viedyn paperimassan ja paperin arvo on 574,083 dollaria vähemmän ja lokakuussa viedystä paperimassasta ja paperista vietiin Yhdysvaltoihin 11,078,519 dollarin arvosta, Englantiin 494,840 dollarin arvosta ja muihin maihin 716,593 dollarin arvosta.

Siirtolaisten salakuljetus Canadasta

Sarnia, Ont. — Amerikalaiset siirtolaisviranomaiset ovat alkaneet pitää Canadasta Yhdysvaltain puolelle saapuvia ulkomaalaisia tarkasti silmällä. Väitetään, että useita ulkomaaisia kuljetetaan joka yö St. Clair joen yli moottori- ja soutuveneillä ja edelleen autoilla Detroitiin. Wallaceburgissa ilmotetaan olevan yli 500 ulkomaalaista odottamassa Yhdysvaltain puolelle kuljettamista salaisia teitä pitkin.

Marine Cityssä ja Algonacissa pitäisi siirtolaisviranomaisten saamien tietojen mukaan olla järjestetty joukkue, joka tekee tuottavaa liikettä ulkomaalaisten salakuljettamisessa Canadasta Yhdysvaltain puolelle. Amerikalaiset asukkaat sanovat satojen ulkomaalaisten saapuvan suoraan Canadaan välttääkseen tulemasta palautetuiksi yrittäessään maihin New Yorkissa ja jatkavan edelleen matkaansa Yhdysvaltoihin päästyään yhteyksiin näiden salakuljettajien kanssa.

Siirtolaisviranomaiset vangitsivat Algonacissa, Mich., erään ulkomaalaisen naisen ja hänen poikansa ja väittävät heidän tunnustaneen tulleensa rajan yli veneellä.

Nälkälakkolaisten vapauttamista odotetaan

Rooma. — Täällä ollaan siinä luulossa, että Irlannissa vankiloissa nälkälakossa olevat tuhannet vapaavaltion kannattajat tullaan laskemaan vapaaksi jouluksi, lukuunottamatta sellaisia johtomiehiä kuin De Valera.

Sinn Feinerien edustajisto on jo ollut useita päiviä Roomassa tarkotuksella vaikuttaa paaviin, niin että hän ryhtyisi toimimaan nälkälakkolaisten puolesta. Lähetystön on jo onnistunut päästä paavin sihteerin, kardinaali Gasparrin puheille, joka kuitenkin ilmotti ei olevansa tilaisuudessa sanomaan sitä taikka tätä, mutta antoi kuitenkin ymmärtää, että nälkälakkolaisten asema otetaan paavilliseen huomioon. Tämän perusteella arvellaan nälkälakkolaisista ainakin osa vapautettavan.

Edistystä radioimisenkin alalla

Lontoo. — Tunnettu langattoman sähkötyksen ja puhelun keksijä Signor Marconi ilmottaa, että muutamien seuraavien viikkojen sisällä hän alkaa tehdä kokeita Lontoon ja New Yorkin välillä radioaaltojen lähettämiseksi määrättyyn suuntaan. Tähän saakka ei ole millään keinolla kyetty estämään radioaaltojen säteilemistä joka suuntaan, sillä radioaallot ovat tunkeutuneet metallien ja kaikkien aineiden läpi. Nyt Marconi ilmottaa keksineensä sellaisen heijastajan, jolla voi estää radiosäteet levenemästä joka suunnalle ja jolla voi säteet lähettää haluttuun suuntaan. Tällä on se etu että ensiksikin voi estää radioaaltojen levenemisen tarpeettomille suunnille ja toiseksi saa ne samalla voimalla menemään edemmäksi.

Rosvojoukot jatkavat työtään Kiinassa

Peking. — Lachokowissa, Hupeh maakunnassa, olevalta lähetysasemalta saapuneessa tiedossa kerrotaan suuren kiinalaisen rosvojoukon hyökänneen Likwankia nimiseen kauppalaan Hunan maakunnan luoteisosassa marraskuun 15 päivän tienoissa. Rosvojen kerrotaan sytyttäneen kauppalan palamaan ryöstettyään ensin kauppalan putipuhtaaksi. Kun rosvot olivat paenneet savuavina raunioina olevasta kauppalasta huomattiin, että rosvot murhasivat ja haavottivat kahta tuhatta kauppalan/asukasta.

Vaikka tämä tapahtui jo marraskuun puolivälissä ei tieto tapahtumasta ole kuitenkaan ehtinyt maailmalle ennemmin tapahtumapaikan etäisyyden takia.

Rikas rautakerrostuma löydetty Etelä-Venäjällä

Pariisi. — Maailman rikkain kerrostuma magneettista rautaooria on löydetty Kruskin kuvernementissä, Etelä-Venäjällä, Louis Gentilin Ranskan tiedeakatemialle lukeman raportin mukaan.

Suuria hiililakkoja Pennsylvaniassa

Scranton. — Noin seitsemäntoista tuhatta Lehigh hiiliyhtiön työläistä on mennyt lakkoon Moosic-Pittsonin alueella. Hudson hiiliyhtiön kaivoksella uhkaa myöskin lakko, johon, jos se puhkee, tulee ottamaan osaa noin kaksikymmentä tuhatta työläistä.

Konservatiivit voittaneet Halifaxin täytevaaleissa

Halifax, N. S. — Konservativien ehdokas W. A. Black sai juuri toimitetussa liittohallituksen parlamentin ehdokkaan täytevaalissa 1,794 äänen enemmistön liberaalien ehdokkaan George A. Raymondin yli. Balck voitti vastustajansa jokaisessa kaupungin vaalipiirissä. Liberaalien ehdokas A. K. MacLean voitti saman edustajapaikan vuonna 1921 toimitetuissa yleisissä parlamenttivaaleissa 4,817 äänen enemmistöllä. Nyt valituksi tullut Black on Pickford and Black höyrylaivayhtiön päämies.

Englanti ja Ranska jakanut sotilasoikeutta Kiinassa

Peking. — Englantilaiset ja ranskalaiset meritilaat ovat astuneet väliin ja ehkäisseet Sun Jat Senin ottamasta Cantonin tullikamaria käsiinsä.

Mainittu etelä Kiinan hallituksen sotajoukkojen komentaja oli aikaisemmin antanut ilmoituksen aikeestaan Cantonin tullikamarin haltuunsa ottamisesta, joka on ulkomaalaisten kontrollissa. Kaupungin edustalla olleista englantilaisista ja ranskalaisista sotalaivoista laskettiin heti sotilaita maihin, jotka ehkäisivät tri Sunin hankkeen. Toisten maiden tykkiveneet olivat myöskin suojaamassa sotilaita. Muun muassa kerrotaan jaapanilaisen tykkiveneen olleen toisten mukana.

500 henkeä kuollut Italian tulvassa

Rooma. — Yleisten töiden ministeri Carnazza on ilmottanut edustajakamarille, että Bergamo-laakson tulvassa hukkuneiden ihmisten luku nousee kaikkiaan 500, ja että tulvan tekemä aineellinen vahinko vaihtelee 130 milj. ja 150 milj. liiran välillä. Työministeri esitti, että toimenpiteisiin talonpoikien tekemän aineellisen vahingon korvaamiseksi eli heidän avustamisekseen maataloutensa uudelleenrakentamiseksi tulisi viipymättä ryhtyä.

Italian edustajakamari antaneen hyväksymisensä työministerin ehdotukselle tulvan johdosta kärsimään joutuneitten avustamiseksi.

Siperian voi Lontoon markkinoille.

Moskova. — Siperialainen meijeriosuuskuntain liitto on tänä vuonna lähettänyt Lontoon markkinoille 50,000 puutaa siperialaista voita.

Kommunistien vaino yltyy Suomessa

(Kaapelisanoma Työmiehelle)

Tukholma jouluk. 8 p. — Suomen lahtariterrori käy entistä raaemmaksi, mitä osottaa niin kumoamatttomasti se että Suomessa on tehty 142 uutta syytöstä kommunisteja vastaan ja 65 uutta vangitsemista. Eräs ohranan uhreista, Oulussa vangittu Kujala, on kuollut Viipurin poliisivankilassa samallaisten salaperäisten asianhaarojen vallitessa kuin aikaisemmin tapahtui Mäkelinin ja monen muun kommunistivangin kuolema.

Viljaa lähetetään roimasti Fort Williamista

Fort William, Ont. — Kolmellakymmenellä neljällä laivalla lähetettiin Fort Williamin satamasta yhtenä päivänä viime viikon lopulla arviolta noin kuusi ja puoli miljoonaa bussella viljaa.

Kauniiden ilmojen jatkumisen takia ovat laivain omistajat ja kapteenit alkaneet vaatia purjehduksen jatkamista jälkeen t.k. 14 päivän, jolloin Wellandin kanaalin sulut Sault Ste Mariessa tullaan muussa tapauksessa virallisesti sulkemaan. Pyyntö purjehduskauden jatkamisesta tullaan laivayhtiöiden toimesta mahdollisesti lähettämään Ottawaan.

Satamatyöläisten palkkariita sovittu

Ottawa. — St. Johnin, N. B., satamatyöläisten union virkailijat ja Shipping Federationin edustajat ovat ilmottaneet työvirastolle, että he tulevat hyväksymään sen raportin, minkä sovittelulautakunta on jättänyt työläisten ja työnantajain hyväksyttäväksi, koskien työläisten vaatimuksia palkankorotuksesta ja erinäisistä parannuksista työsuhteissa.

Seitsemän kaivosmiestä saanut surmansa

Hazard, Ky. — Seitsemän kaivosmiestä sai surmansa ja kuusi loukkaantui Black-Hawk hiiliyhtiön kaivoksessa tapahtuneessa räjähdyksessä noin kahdentoista mailin päässä täältä. Räjähdys johtui siitä, että yhtiö ei ollut pitänyt kaivosta puhtaana vaarallisista kaasuista.

Gompers ja Seattlelaiset "sopineet"

Union Record tietää kertoa, että Gompersin ja Seattlen unioiden keskusliiton välinen riita on nyt ollut ja mennyt, kun Gompersilta viime keskiviikkona saapui vastaus keskusliiton kirjelmälle, jossa alistutaan noudattamaan A. F. of L. liiton toimeenpanevan neuvoston lähettämän ultimatumin ehtoja.

Gompersin kirjeessä tuodaan julki «sydämellinen tyytyväisyys» Seattlen keskusliiton menettelyyn ja toivotaan «lämpimän ystävällisten suhteiden ja yhteistoiminnan palautuvan paikallisjärjestön ja kansallisjärjestön välille.».

Gompers myös onnittelee keskusliittoa siitä, että joukko unioita on nyt maksanut keskusliitolle veronsa ja että «teidän paikallisjärjestössänne vallitsee nyt suurempi solidaarisuus, joka tuo valoisampia mahdollisuuksia toimia palkanansaitsijoille ja yleensä Seattlen kansalle . . .»

Gompersilla lienee todella syytä onnitella Seattlen vanhoillisia unionisteja, sillä gompersilaisuutta ei itse Gompers olisi voinut paremmin edustaa silloin kun Seattlen työväentalon rakennuskomitea kielsi luovuttamasta taloa Dunnen ja Ella Reeves Bloorin puhetilaisuutta varten. Suuri osa Seattlen työväestöstä ei voi olla hymyilemättä tälle päänsilitykselle. — Tov.

Mexicon hallitus taistelee lentokoneiden avulla

Mexico City. — Mexicon hallitus on ryhtynyt lentokoneiden avulla taistelemaan Vera Cruzassa alkanutta kapinalliikettä vastaan. Toiset lentokoneet tekevät vakoilutyötä ja toiset harjottavat kapinallisten asemapaikkojen pommitusta.

Kuusitoista surmaantunut myrskyssä

Seattle. — Kuusitoista henkilöä tiedetään saaneen surmansa näillä rannikoilla vallinneen ankaran myrskyn takia. Useiden rannikkokaupunkien väliset telefooni- ja sähkölennätinyhteydet ovat myrskyn takia keskeytyksissä.

Vain osa elonkorjaajista palannut Englantiin

Toronto. — Canadian National rautatie kuletti viime kesänä lännen viljankorjuualueille yli 26,000 työläistä Quebecin ja Ontarion alueilta. Viljankorjuuseen kuletettujen englantilaisten lukumäärä nousee kaikkiaan yli 11,000, joista noin kaksi tuhatta on palannut takaisin. Niille, jotka haluavat palata takaisin Englantiin, on voimassa halvennettu kyytimaksu tämän vuoden loppuun. Arvellaan kuitenkin, että vain muutamia Canadan elonkorjuualueille tuoduista tulee enään palaamaan kotimaahansa.

Sähköveturi tehnyt ihmeitä

Erie, Pa. — Ennätyksen, jota pidetään maailman nopeusrekordina, saavutti sähköveturi General Electric yhtiön laitoksella täällä muutama päivä sitten. Veturi saavutti 105 mailin nopeuden tunnissa. Kokeilua oli katsomassa suuri joukko yhdysvaltalaisia rautatievirkailijoita ja insinöörejä. Samalla kertaa toimitetussa voiman koetukessa voitti sähköveturi uusimman parannetun mallin mukaan rakennetun höyryveturin.

Kapinan liekit hulmahtelevat taas Mexicossa

Mexico City. — Vera Cruz, Mexicon vallankumoustaistelujen pesäpaikka, on taas astunut kapinan tielle. Kaupunki on tällä kertaa kokonaan eristetty Mexico Citystä.

Junaliikenne on kokonaan seisauksissa. Tiet ovat suljetut. Telefooni- ja sähköjennätinyhteys on keskeytyksissä.

Liittohallituksen sotilaita on asetettu liikekannalle tukahuttamaan kapinaa. Presidentti Obregon on ilmottanut, että hän ryhtyy ankariin toimenpiteisiin kapinan kukistamiseksi.

Pueblasta saapuneissa tiedonannoissa kerrotaan, että Cordovassa on tapahtunut taistelu kun osa siellä olevista varusjoukoista kieltäytyivät liittymästä kapinallisten riveihin. Kapinaliikkeen johtajina toimivat kenraali Sanchez ja Adolfo de La Huerta.

Muutamien tiedonantojen mukaan kapinaliike on jo levinnyt viiteen eri valtioon.

B. C. perustettu uusi poliittinen puolue

Vancouver, B. C. — Uusi poliittinen puolue perustettiin täällä koolla olleessa konventionissa. Uuden puolueen nimeksi tulee Provincial Party of British Columbia. (British Columbian maakunnallinen puolue.) Konventionissa hyväksytyistä päätöslauselmista päättäen ei tämä uusi puolue tule paljoakaan eroamaan entisistä porvaripuolueista. Maakunnallista väkijuomalakia valvomaan tulisi konventionin päätöslauselman mukaan asettaa itsenäinen komissioni, joka olisi vastuunalainen suorastaan maakunnan lainlaatijakunnalle ja valvoisi lakeja ei voittojen kiskomiseksi, mutta raittiuden edistämiseksi. Konventionissa hyväksyttiin päätöslauselma puolueettoman tutkijakomissionin nimittämisestä maakunnan päätuomarin johdolla tutkimaan Pacific Great Eastern rautatien valmistamismahdollisuuksia ja sen toiminnan menestykselliseemmäksi saattamista. Toimenpiteisiin ryhtymistä verojen alentamiseksi painostettiin myöskin konventionissa. Kalastusteollisuuden pelastamiseksi poliittiselta valkutusvallalta ja sen edelleen kehittämiseksi yhtenä maakunnalle tärkeimpänä tulolähteenä, konventioni painosti sen alistamista maakuntahallituksen täydellisen kontrollin alaiseksi. Hyväksyttiin ponsi, jossa kannatetaan kahdeksantuntista työpäivää. Siirtolaisuutta ja maanasutusta koskevista kysymyksistä hyväksyttiin konventionissa myöskin päätöslauselma.

Poliiseillakin pitää olla oikeus järjestyä

Montreal. — Montrealin unioiden keskusneuvosto on konferenssissaan pohtinut kaupungin valtuuston äsken tekemää päätöstä, jossa vaaditaan poliiseja eroamaan heidän keskuuteensa perustetusta uniosta. Kokouksessa tulivat eri unioiden edustajat siihen päätökseen, että poliiseilla täytyy olla oikeus järjestyä aivan samoin kuin varsinaisilla työläisilläkin. Kun poliisien unio ei ole erikoisemmin vaatinut järjestönsä tunnustamista, ei keskusneuvostokaan lähtenyt kajoamaan tähän kohtaan, mutta päätti vaan omasta alotteestaan lausua painavan sanansa poliisien järjestymisoikeuden puolesta.

Turkissa kiistellään patriarkasta

Konstantinopoli. — Angoran hallituksen edustaja on vallannut patriarkan talon ja estänyt arkkipiispat kokoontumasta sillä selityksellä, että patriarkka Gregoryn valitseminen ei ole tapahtunut hallituksen vaatimuksia vastaavalla tavalla. Patriarkka Gregorylle on annettu kehotus luopua heti virastaan. Prelaatit ovat vedonneet tapahtuman johdosta Angoraan.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on: Liberty Building Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Ilmotushinta ke... julaistuista ilmotuksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei jok... muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuolinilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä. Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmotukset $1.00 kerta. Hautaantieto- ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. ...ukista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Punaorpojen puolesta

Canadan työläisille on langennut vaatimaton velvollisuus Suomen punaorpojen avustamisen muodossa. Useat osastomme ovatkin jo järjestömme toimeenpanevan komitean kehotuksesta tarttuneet asiaan varojen keräämiseksi Suomen luokkasodassa orvoksi ja oman onnen nojaan jääneiden punaorpojen huoltamiseksi. Tämä avustuskysymys on sellainen, ettei kenelläkään ole oikeutta sen velvoituksia laiminlyödä.

Punaorpojen huolto on ollut Suomessa näiden vuosien vaikeimmin hoidettavia asioita. V. 1918 orvoiksi jääneiden lasten määrä oli huomattavan suuri, ja kun yhteiskunnallinen huoltotoiminta suhtautui heti alun pitäen orvoiksi jääneisiin punaisten lapsiin ynseästi eikä hajallelyödyillä työväenjoukoilla ollut sodan päätyttyä mahdollisuuksia ryhtyä tehokkaampaan avustustoimintaan saivat pienokaiset kauan kokea suurta hätää ja kurjuutta. Valkoisten orpojen asian otti valtio huoltaakseen jo v. 1918. Silloin tynkäeduskunta laati lain, jolla sodan johdosta kuolleiden porvarillisten jälkeläisille myönnettiin eläkkeet. Punaorvot joutuivat kokonaan eri kategoriaan. Heidät katsottiin tavallisiksi köyhänhoitolaisiksi, ja herätettiinpä hallituksen asettamassa sotaorpokomiteassa kysymys siitäkin, että kuolleiden punaisten miesten jälkeläiset olisivat eroitettavat äideistään ja luovutettava kasvatettaviksi joko porvarillisiin koteihin tai sitä varten erityisesti perustettaviin laitoksiin. Tämän ehdotuksen lailistuttaminen kuitenkin raukesi, mutta käytännössä on kyllä olojen pakosta tapahtunut, että sodan kautta isänsä menettäneet punaisten lapset ovat varsin lukuisissa tapauksissa tulleet pakoitetuiksi luopumaan myöskin äideistään. Myöhemmin on punaorpojen asema jonkun verran lieventynyt sen avustustoiminnan vaikutuksesta, jota työväenjärjestöt ryhtyivät koko Suomea käsittävästi harjoittamaan v. 1920. Paikallinen huolto on myös jossakin määrin keventänyt kovaosaisten orpojen oloja, mutta joka tapauksessa nämä vuodet ovat puheenalaisille pienokaisille olleet mielistä koskaan haihtumattomia kärsimysten aikoja, ja merkittävä on, että vielä tänäkään päivänä elinehdot niiden punaorpojen, jotka eivät ikänsä puolesta ole vielä ehtineet itsehuoltokykyisiksi, ovat kaikkea muuta kuin edes alkeellisia ihmiselämän vaatimuksia tyydyttävät.

Suomen työväenjoukoilta on niiden niukkoihin varoihin nähden vaadittu näinä vuosina suorastaan jättiläisuhrauksia. Valkoisten hallussa kansalaissodan jälkeen enemmän kuin vuoden ajan olleiden työväentalojen ja niiden irtaimistojen saattaminen jälleen käyttökuntoon on kysynyt huimaavia summia, sillä valkoiset, kuten tunnettua, eivät suinkaan käsitelleet helläväraisesti heidän isäntävaltaansa joutunutta työväenjärjestöjen omaisuutta. Vankinaolleiden ja olevien toverien huoltaminen on niinikään kysynyt varoja huomattavan paljon, mutta paljon vielä kysytään uhrautuvaista mieltä. Tovereitamme istuu edelleen yli tuhatkunta vankiluolissa. Heidän kärsimyksiään on koetettava keventää, sikäli kuin meillä siihen mahdollisuuksia on. Ja vielä huolto tarvitsevain punaorpojen ankeaan elämään meidän tulee koettaa luoda valoa — sitä valoa, minkä voi synnyttää ainoastaan joukkotoiminnassa ilmenevä rakkauden henki, hellä yhteishuolto ja aineellista apua tarjoava onnettomain oman luokan joukkokäsivarsi. Siten meidän tulee toimia, että näiden lasten ja ehkä äidittömiksikin jääneet pienokaiset käsittävät saaneensa puolestaan tilalle monta isää ja monta äitiä — sillä tavoin, että ne tuntevat tulleensa kokonaisen yhteiskuntaluokan rakastetuiksi lapsiksi.

Työläistoverit. Meillä on kullakin kohdaltamme tilaisuus lähettää valonsäde niihin monessa tapauksessa kurjuuden pimeään kuin puutteellisiin majoihin, joissa asuu v:den 1918 punaisia orpoja. Kuka voisikaan kieltäytyä luovuttamasta punaorvoille ja koko Suomen tulevalle polvelle koituvaa yhteiskunnallisen ropoa.

Valoa, enemmän valoa

Näin kerrotaan kuolessaan kuudahtaneen yhden maailman kuuluisimpia tietomiehiä ja kirjallisuuden kuolemattomia suurmestareita, nimittäin Goethen. Hän, tunsi vielä kuollessaan olevansa vajatietoinen, valoa jonka tietojen runsaudesta uhkuvat teokset loistavat ikäänkuin taivaalliset valopatsaat kautta vuosisatojen, kaipaava kansalainen. Mitä sitten tavalliset ihmiset, jotka omaavat tuskin sangen pientä murto-osaa siitä tietomäärästä, jonka tavallisenkin kansalaisen jokapäiväisessä elämässään täytyisi omata. Meistä eninosa ikäänkuin välttämättä tahtoisi elää pimeydessä, jota ei liikuta tämän maailman olot ja elämä muuta kun han sangen vaivaisesti elelee päivästä toiseen.

Syö, tee työtä ja makaa kuin juhta, siinä tavallisen valistumattoman työläisen entinen ja nykyinen ihanne. Ajan myrskyt eivät ole jaksaneet myllertää pohjasakkaa päivänvaloon, vaan elää se entisessä puolikuolleessa tilassaan. Tähän pohjamassaan hengen puhaltaminen ja valistuksen kylväminen on työväenliikkeen tämän päivän päätehtävä.

Sydämetön militarismi

Viimeisten tietojen mukaan vallitsee Ruhrin alueella kauhea hätä. Ihmiset kärsivät siellä kaikkea mahdollista puutetta, mitä yleensä kärsiä voidaan. Varsinkin lasten ja vanhusten tila on kerrassaan säälittävä. Mutta vielä kurjemmaksi on käynyt synnytystilassa olevain naisten tila varsinkin niinä vuorokauden aikoina jolloin ulkona liikkuminen on ranskalais-belgialaisten viranomaisten toimesta kielletty. Turhaan vetoavat saksalaiset viranomaiset «urhoollisten vallottajain» apuun ja ihmisyyteen. Turhaan kääntyvät miehitetyn alueen järjestyneet työläisetkin Belgian järjestyneiden työläisten puolueen, nämät eivät voi vielä tällä kerralla auttaa Saksan kärsiviä työläisiä, yhdistynyttä ranskalais-belgialaista porvaristoa vastaan.

Tässä muuten on taasen oiva näyte mihin porvaristo kaikissa maissa pystyy. Terrori, hirmuvalta, asekulttuuri, kuolemantuomiot, provokaattoriset murhat, työläisten rääkkäykset, vankilakidutukset y.m. kuuluvat «sivistyneen» porvariston päiväjärjestykseen. Sillä kai jokainen myöntää, että ei kyseessä olevalla alueella toimita työläisten määräyksestä vaan kultiveeratun Ranskan porvariston aloitteesta.

Proletariaatin taistelu elää

«Kommunistipuolueen olemassaolo tulee jatkumaan.» Näin alkaa Saksan toveripuolueen keskusjärjestön hyväksymä päätös, jossa uhmataan kenraali von Secktin antamaa hajoitusmääräystä.

Puolue tulee edelleen taistelemaan kapitalismia vastaan ja pyrkimään neuvostohallituksen perustamiseen Saksassa vähentymättömällä tarmolla, sanotaan päätöksessä edelleen. Samaan aikaan ilmoittaa puolue vapauttavansa kaikki virkailijansa toimistaan. Ehdot jäseneksi pääsylle puolueeseen tulevat olemaan ankarammat ja kavaltajia ja vakoojia uhataan kuolemalla, kertovat eräät porvarilehdet saaneensa tietää.

Saksan kommunistipuolue perustettiin viisi vuotta sitten Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin alotteesta.

Materialistista käsityskantaa

Materialistisen historiankäsityksen suuri saavutus on siinä, ettei se pidä historian kulkua tapahtumain kasautumisena, vaan toteaa inhimillisen yhteiskunnan taloudellisen perustan olevan kaiken tapahtuvan pohjana. Yhtä vähän kuin tällä kielletään inhimillisten aatteiden ja inhimillisen tietoisuuden näyttelemää osaa, yhtä vähän voi historiallinen materialismi väittää vääräksi sitä, että inhimillisen toiminnan alkuunpanijoina ovat tunne ja tahto ja ettei tätä toimintaa johda aina selvä tietoisuus. Niin totta kuin onkin, että kunkin ajanjakson taloudelliset olosuhteet rajoittavat inhimillisten tekojen vaikutusta ja että joukkotoiminnankin suunnan määrää lukemattomien ihmisten yhteisvaikutus heidän useinkaan olematta siitä tietoisia, niin olisi kuitenkin väärin aliarvioida tunteen ja tahdon, tietoisuuden ja tiedottomuuden merkitystä sekä kistoriankehityksen kokonaisuuteen että myös sen konkreettisiin yksityiskohtiin nähden.

Kahden maailman kamppailu

Ne kaksi maailmaa, jotka nykyään seisovat vastakkain, käyvät keskenään ankaraa ottelua. Kapitalistinen maailma nyt rappeutumiskautta eläessään, edustaa siinä taistelussa pääasiassa sitä suuntaa, joka on työväen henkiselle ja aineelliselle elämälle vastakkainen ja vahingollinen. Mutta meidän täytyy ottaa myös laskuissamme huomioon se tosiasia, että kapitalistisen maailman henkisellä rintamalla on paljon koulutettu ja kykyjä. Siellä on sellaisia tekijöitä, jotka kykenevät tulkitsemaan kysymykset monella eri tavalla. Ja on luonnollista, että ne koettavat vääränkin asian tulkita suoraksi, — aina sikäli kuin heidän luokkaetunsa kussakin asiassa vaativat. Sellainen menettely heidän puoleltaan ei tietysti vaikuta työväenjoukkojen tietoisempaan osaan, mutta vähempitietoiseen se vaikuttaa. Ja se vaikuttaa häiritsevästi sekä käsitteitä sotkevasti, jota vastaan työväestön täytyy asettaa omat hengen ja tiedon aseensa.

— «Itse Jumala ei voi olla olemassa ilman viisaita ihmisiä: — Jumala on vain tyhjä taulu ja sitä, mitä ihmiset siihen kirjoittavat. — — — Uskonto tekee yleensä huonoja ihmisiä.» Martti Luther.

— On otettava asiat sellaisina kuin ne ovat, se on, pantava vallankumouksellinen harrastus toimimaan olevia oloja vastaavalla tavalla.

Vilkaisuja

Runoilijan lohdutus

Maailma on todella suuri ja monipuolinen, sitä ei käy kieltäminen. Muuan suuruuttansa uneksiva runoilija on tyytyväinen ajateltuaan, että hänen hautajaishetkeänsä voidaan tosiasioitten kanssa yhtäpitävästi kuvailla vaikkapa seuraavaan tapaan, katsomatta siihen, että kustantajat sangen usein ovatkin hyljänneet hänen sepittämänsä runot:

«Sinä hetkenä kun minut haudataan, tähdet muuttavat asentoansa suhteessaan maapalloon. Aurinko palaa leimuavin liekein kaukaisuudestaan huolimatta. Maapallo kiitää avaruudessa ihmisvoimin mittaamattoman matkan ja merellä on paikotellen tyyntä, mutta toisin paikoin kohavat laineiden jättiläismäiset harjat, aukoen ammottavia kitojaan. Afrikassa taas gorilla hiipii viidakossa ja Etelä-Amerikassa hyppivät apinat maasta puuhun ja puusta maahan. Aivan varmaan joku muhamettilainen rukoilee Egyptissä ja ihmissyöjä, missä niitä löytyy, järsii kiinnikaappaamansa ihmisen sääriluuta. Europalaisten valtioitten rahastonhoitajat istuvat synkännäköisinä joko konttoreissaan, kodeissaan tai muualla, missä sillä hetkellä sattuvat olemaan. Samalla hetkellä rikotaan monta tehtyä lupausta ja tehdään uusia pyhiä lupauksia. Ja kuka tietää mikä nero syntyy maailmaan niiden lasten joukossa, jotka sillä hetkellä syntyvät kun minut lasketaan maan poveen.»

Tässä on kunnianosotuksia tarpeeksi.

Kysymyksiä ja vastauksia

— Maxim Gorky ei ole tällä nimellä tunnetun kuuluisan venäläisen kirjailijan oikea nimi. Maxim Gorky on vain kirjailijanimi. Hänen oikea nimensä on Aleksei Maksimovits Peskov.

•

— Canadan nikkelituotanto on kolmen eri nikkeliyhtiön kontrollissa. Niiden nimet ovat: British-American Nickel Corporation, Mond Nickel Company ja International Nickel Company. Näiden yhtiöiden omistamat nikkelialueet ovat rikkaimmat koko maailmassa.

•

— Ruusupuu on saanut nimensä siitä ruusuntuoksua muistuttavasta hajusta, mitä tässä puussa tuoreeltaan on.

•

— Marseljeesia laulettiin ensikerran kesäkuun 25 päivänä vuonna 1792. Laulun on sepittänyt Claude Joseph Rouget de Lisle niminen ranskalainen, joka palveli kapteenina armeijassa. Hän oli säveltänyt ja sepittänyt laulun erikoista juhlatilaisuutta varten, jossa hän esitti laulun sellaisella menestyksellä, että sitä alettiin ennen pitkää laulaa ympäri Ranskaa. Laulu sai nimensä siitä, että juhlatilaisuus, jossa se esitettiin, vietettiin Marseillesissa.

Vaikka Marseljeesi onkin Ranskan kansallishymni, on se kuitenkin aina ollut vallankumouksellisten työläistenkin lempilauluja ja itse asiassa taistelussa tyrannivaltoja vastaan on se syntynytkin. Mikäli kerrotaan, on Lisle Marseljeesin säveliä sepittäessään ottanut vaikutelmiaan sävellykseensä keskiaikaisesta kirkkomusiikista.

•

— «Kleopatran Neuloja» on kaksikin. Ne ovat korkeita, neulaa muistuttavia muistopatsaita, obeliskeja, joista toinen tuotiin Lontooseen 1878 ja toinen tuotiin New Yorkiin vuonna 1880. Lontoossa Victoria törmäkkeelle pystytetty obeliski painaa 180 tonnia. Toisen obeliskin lahjotti New Yorkin kaupungille Ismail Pasha ja on obeliski pystytetynä New Yorkin Central puistossa. Kustannukset tämän patsaan kulettamisesta ja pystyttämisestä maksoi amerikalainen rahapohatta William Valderbilt, nousten mainitut kustannukset noin 100,000 dollariin. Kumpikin obeliski on Egyptin muinaisen hallitsijan Thotmes 3:nen rakentama. Obeliskit ovat ruusunpunaista graniittia ja on kauttaaltaan hieroglyyfikirjotusta.

Uusia kysymyksiä

— Mitä tarkotetaan «Vapaa-satamalla»?

— Kuinka paljon vapaamuurariyhdistyksissä on jäseniä Canadassa?

— Mikä on Kolumbuksen Ritarit nimisen salaseuran tarkotus ja koska se on perustettu?

— Kuinka syvä on syvin paikka meressä mitä vielä tähän mennessä on löydetty ja missä se on?

— Tupakan sanotaan sisältävän nikotiini nimistä myrkkyä. Mistä nikotiini on saanut nimensä?

Englannin hallituksen voimattomuus

Pietarin «Vapaus» kirjottaa yllä-olevanlaisen otsikon alla seuraavaa:

«Englannilla ei ole sataan vuoteen ollut niin kelpaamatonta pääministeriä kuin nykyisin on», — huudahti äskettäin muuan tunnettu englantilainen aikakauslehti. Tämä on katkera tunnustus, mutta meidän ei tarvitse epäillä, että lehti olisi sitä sanoessaan liioitellut. Onhan usean vuosikymmenen aikana, aina Lloyd Georgen ministerikauden päättymiseen saakka Englannin porvaristo saanut ylpeydellä katsella, miten sen pääministeri ja valtakuntaa edustavat ovat kulkeneet voitosta voittoon. Näin ollen on täysin luonnollista, että Englannin poliittisten piirien on sangen epämieluista katsella, miten heidän pääministerinsä järjestelmällisen yksinkertaisesti ja auttamattomasti käy häviöstä häviöön, sillä tämä näytelmä on viime aikoina ollut sangen usein nähtävänä.

Joku aika sitten kävivät Ranskan ja Englannin pääministerit tärkeitä neuvotteluja keskeisten suhteittensa järjestelyistä ja varsinkin Saksan kysymyksestä. Pääministeri Baldwin ilmoitti neuvottelujen päätyttyä, että Ranskan ja Englannin välillä olisi muka saatu viimeksi mainitulle edullinen sopimus aikaan. Ulkoministeri Curzon oli kuitenkin alunperin täysin toista mieltä ja viimeisessä huomattavammassa esiintymisessään onkin Curzon jyrkästi ilmoittanut, että mainitussa pääministerien neuvottelussa ei ole saatu mitään ratkaisevaa aikaan.

Tämä oli suuri poliittinen skandaali ja Englannin sanomalehdistö alotti sananmukaisesti suoran ulvonnan. Kaikilta tahoilta saapuu nyt onnettoman pääministerin osoitteella huomautus- ja ivakirjeitä. Kilvan todetaan Englannin porvaristolle häpeällinen tosiasia: sen ulkopolitiikka on viimeisinä vuosina ja varsinkin Saksan kysymyksessä ollut haihattelupolitiikkaa. Mutta ei ainoastaan politiikkansa tässä kohden ole Englannilta puuttunut määrättyä suuntaa eikä Englanti ole loppujen lopuksi muuta tehnyt kuin voimattomana neuvotellut, samaan aikaan kun Poincre on päättävästi toiminut, mutta ovat nuo käydyt neuvottelut sitäpaitsi olleet sangen usein aivan ajatuksettomia. Nyttemmin on paljastunut yhä uusia ja uusia puolia Englannin Ranskalle peräänantavassa politiikassa. On käynyt ilmi, että Englannin Berliinissä oleva lähettiläs on viime kuukausina kehoitellut Saksan hallitusta olemaan keskeyttämättä passiivista vastarintaa Ruhrilla, sillä Englanti voisi välttämättömyyden tullen tulla avuksi. Edelleen on käynyt ilmi, että näiden lupailujen takia ei Saksa Cunon hallituksen aikana keskeyttänyt vastarintaa, vaikka se silloin olisi ollut Saksalle jonkun verran edullisempaa — tästä on Stresemann huomauttanut äskettäin eräässä puheessaan.

Tämä kaikki kuuluu jo menneiden tapahtumain joukkoon. Mutta samaa horjuvaisuutta on havaittavissa Englannin hallituksen nykyisessäkin politiikassa. Baldwin ja Curzon ovat vastakkain. Mutta tästä ei seuraa, että Curzonilla olisi politiikassaan varma suunta. Hän kyllä peräti kiivaasti kuumentaa Baldwinia, arvostellen häntä joka askeleella. Mutta samalla hän säilyttää ylpeän vaikenemisen siihen kysymykseen nähden, mitei Englannin määriteltävä politiikkansa suhtautuessaan nykyiseen Europan kaaostilaan. Tämä vaikeneminen ei lopultakaan tietysti ole ylpeyttä, vaan johtuu se tietämättömyydestä. Eikä Curzon osaa asioita ohjata enempää kuin Baldwinikaan, sillä heidän ajatuksensa ja Englannin suurporvariston suunnitelmat ovat kärsineet haaksirikon. Ja tämä on tämän ja huomisen päivän totuus: Englanti menettää vaikutuksensa Europan tapahtumain kulkuun; Englannin kapitalismi on menettänyt maata jalkainsa alta eikä se ole tilaisuudessa mukaantuman mutkistuvien kansainvälisten probleemien mukaan. Tämän johdosta vallitsee molempien Englannin porvarillisten puolueiden keskuudessa tyytymättömyys ja kuuluu yhä useammin ääniä Lloyd Georgen palaamisesta valtaan.

Mutta tämä on tietysti pelkkää juttua, sillä onhan jo kyllin tunnettua, ettei Lloyd Georgellakaan ole mitään varmaa politiikkaa.

Mutta nämä jutut ovat siinä mielenkiintoisia, ne todistavat Englannin kehutun parlamenttarismin avuttomuuden ja ovat osoituksena siitä, että aika työväenpuolueiden valtaantulolle kypsyy vähin erin Englannissakin.

I. W. W. liitto työläisten sananvapauden polkijana

Eräs Harrison George niminen I. W. W. liiton jäsen on I. W. W. liiton sanomalehtien häikäilemättömän sensuurin johdosta joutunut kääntymään muiden työväenlehtien puoleen mielipiteittensä julkilausumisessa mainitun järjestön toiminnasta sekä sen lehdistössä harjotettavasta viheliäisestä menettelystä työläisten ajatusten julkilausumisen tukahuttamisessa. Tämä kirjotus kuuluu seuraavasti:

Se on häpeä, että I.W.W:n jäsen on pakotettu käyttämään jonkun, ei I.W.W:n lehden palstoja asettaakseen ajatuksensa tovereittensa eteen. Minä olen tarjonnut kirjotuksiani I.W.W. lehtiin sen jälkeen kun olen tullut vakuutetuksi vastaväitteiden tarpeellisuudesta meidän virallisten julkaisujemme eräissä jäsenistöllemme tärkeissä asioissa tekemien virheiden johdosta. Mutta minun selityksiäni on kieltäydytty julkaisemasta, vaikka ne ovatkin kirjotetut toveruuden hengessä, jota minä tunnen I.W.W:n aatteita ja sen itsensä uhraavaa jäsenistöä kohtaan. — Hyvä, minä en ole niin itsekäs, että ajattelisin olevan pakon julaista kaikki kirjotukseni ja artikkelini, sen takia minä vaikenin. Mutta viimeaikaiset tapahtumat saattavat minut tuntemaan, että vaikenemisen aika on ohi. Minä en väitä omaavani erityistä oikeutta puhua I.W.W. jäsenille, tai heidän puolestaan, mutta minä uskon, että jäsenyyteni ja osanottoni yhteisiin toimiin antaa minulle oikeuden puhua kuten ainakin jäsenille. Ja minä sanon, että olen lisääntyvän häpeän ja suuttumuksen tuntein seurannut johtoainestemme ahdasmielistä ja vääräoppista kalastelua ja järjestelmällistä tyrannimaisuutta, joka on muodostamassa I.W.W:n periaatteista ja ihanteista luonnotonta ja naurettavaa yhtymää Sam Gompersin ja Emma Goldmanin välille, samalla käyttäen lahkokuntansa hyväksi vanhan I.W.W:n jättämää vallankumouksellista nimeä ja mainetta, sitä mainetta, joka on jokaisen vallankumouksellisen työläisen ylpeys tällä mantereella.

Minä pysyin syrjässä niin kauan, kun minun äänení oli ainoa, joka nousi virkakuntamme julkaisemia, Neuvosto-Venäjälle vihamielisiä artikkeleita vastaan, mutta minä olen saanut tietää, että toistenkin I. W. W:n jäsenten kirjotuksia on kieltäydytty julkaisemasta, syystä, että lehtiemme toimittajat eivät uskalla julkaista asioita, joiden he tietävät olevan täyttä totta, jos ne vaan ovat myötätuntoisia Neuvosto-Venäjälle, tai Punaiselle Ammattiunioiden kansainväliselle. Tuo I.W.W:n «tsheka» ei salli mitään Neuvosto-Venäjälle myötätuntoista tulla julkisuuteen, mutta se kyllä antaa Industrial Workerin typerän toimittajan hyökätä Venäjää vastaan mielensä mukaan.

Minä olen nähnyt, kuinka parhaat I.W.W:n jäsenet pakotetaan pois toiminnasta, yksinpä tuo itsensäuhraavainen sotahevosemme, Ben Williamskin, ja tämän kaiken tekevät ne, jotka käsittävät vallankumouksellisen v a s t u u n alaisuutensa historialle siten, että kiihkoisella alamaisuudella riippuvat kiinni ohjelmamuotojen kirjaimellisuudessa, tahi mikä pahempi, ne, jotka vastaavat luokkataistelukutsuun ylpeillen ja halveksuen hyljäten yhteistoiminnan heistä eroavia teoreettisia käsitteitä omaavien liikkeiden kanssa. Jos nyt jäsenistö hyväksyy kaiken tämän ja heiltä kielletään oikeus tuoda ajatuksensa julki I. W. W:n lehdissä, niin emme ollenkaan voi sanoa kuinka moni on pelotettu hiljaisuuteen tuon sensuroivan lahkokunnan toimesta, joka ansaitsee itsellen oikeuden sanoa jäsenistölle mitä he saavat kirjottaa, mitä lukea ja myös — mitä ajatella, tai tehdä.

(Viimeinen oljenkorsi on kirje, jonka on kirjottanut Ray Becker (yksi Centralian tragediassa mukana olleista työläisistä).

Minä en mene takuuseen työläistoveri Beckerin väitöksien puolesta, sillä minä eroan hänestä monessa suhteessa ja asiassa, minä m. m. tiedän, että Archie Sinclair ja Henry Fainberg ovat luokkatietoisia vallankumouksellisia ja Beckerin käyttämä nimitys «Finck» on väärä ja ilman oikeudenmukaisuutta, tai on se asetettava vihassa ja itsehallitsemiskyvyn menettämisessä lausuttujen sanojen joukkoon. Beckerin tekemät syytökset, eivät ole minun kanssani yhtäpitävät muussa kuin sensuurikysymyksessä, joka on kaikkien epäterveellisten olojen perussyy I.W.W:ssä. Minä en ole yhtä mieltä siinäkään Beckerin kanssa, kun hän sanoo Industrial Workerin toimittajaa, C. C. Paynea, omanvoitonpyytäjäksi, juonikkaaksi piruksi, joka ei olisi sopiva olemaan elävien joukossa. Minä taas ajattelen, että Payne on ahdasmielinen pienviljelijä, joka samoin kuin kaikki muutkin pienviljelijät maailmassa, häilyy vallankumouksellisessa ilmakehässä, pelkkänä anarkistivapaamielisenä, mieluummin tunteiden kuin tieteen mukaan ja on vastavallankumouksellinen, ennenkuin alistuu proletaarisen vallankumouksen alle. Mutta nämä ja myöskin ne seikat, joita me vastaisuudessa mahdollisesti sanomme toveri Paynesta, ovat mitättömän vähäpätöisiä, sen syytöksen rinnalla, jonka Becker tekee sanoessaan, että Payne hylkäsi Centralian urhot, vaikka he juuri olivat niitä, jotka nostivat hänet valtaan. Heidän kirjeitään ei tuotu julkisuuteen, heidät jätettiin tietämättömyyteen, eikä heitä käyty katsomassa ja se tila lehdissä, joka olisi kuulunut heille, luovutettiin Fritz Katerin berliniläisten anarkistien mustan kansainvälisen käytettäväksi, tuon, joka ei koskaan ole tehnyt mitään I.W.W:n hyväksi ja joka ei edes anna mitään huomiota teollisuusunionismille.

Tässä sitten seuraa Ray Beckerin kirje:

T. J. O'Flaherty, «Voice of Labor» lehden toimittaja, Chicago, Ill.

Rakas toveri:

Julkaisemanne W. Bennetin artikkeli, joka käsittelee I. W.W:n kontrolleerattua lehdistöä, on antanut minulle aihetta uskoa, ettette hylkää näitä muutamia rivejä tuon matelevan petturitoimittajan uhrilta, hänen, joka Industrial Workerin etusivulla, otsikolla: «Kommunististen politikoitsijain hallitus ristiinaulitsee työväen» kirjotti kahden palstan pituisen häväistyskirjotuksen venäläisistä tovereistamme, jotka olivat ensimäiset särkemään kansainvälisen kapitalismin esteet tieltään.

Ja tuossa samassa lehdessä ei ollut tilaa kirjeelle, jonka oli allekirjottanut kuusi tästä kahdeksan miehen joukosta, johon minä kuulun. Nyt taasen viimeisimmässä Industrial Workersin numerossa oli julaistuna vain osa erään pidätetyn toverin tiedonannoista ja sisältö oli muutettu kokonaan vääränä johtopäätökseksi, jättämällä pois osia alkuperäisestä kirjeestä.

Näihin tosiseikkoihin minä voisin lisätä monta näytettä vallassa olevasta sensuurista, mutta ne todistettavissa olevat seikat, jotka ovat tässä mainittu, osottavat, ettei ole epäilystäkään siitä, etteikö C. E. Payne tyrannimaisella sensuurillaan olisi pitänyt I.W.W:n jäsenistöä sokeana ja kokonaan tietämättömänä siitä kaksoispelistä, jota järjestön johtoon päässyt peräänantyvä ryhmä pelaa.

Valheelliset lupaukset, je petolliset menettelytavat, ovat vaihtotavaraa siinä kaupassa jota käydään vangittujen marttyyrien kustannuksella.

Tuo sama C. E. Payne on yksi niistä tekopyhistä, jotka nimittävät itseään «Centralian julkisuuskomiteaksi» ja jotka eivät kertaakaan ole olleet yhteydessä meidän kanssamme koko sillä, useita kuukausia kestäneellä ajalla, kun he ovat esiintyneet meidän edustajinamme.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Albert Alatalo

Ollut viime keväänä C. C. Power Companyn Indian Chute, Elk Lake, Ont. Olkaa hyvä ja kirjottakaa Vapauteen. Laivapiletti jonka lähetitte Suomeen on edelleen Helsingissä ja antamallanne osotteella ei ole onnistuttu matkustajaa löytämään.

J. V. Kannasto.
Tov.

Työväen Urheilulehti

Vapauden konttorista on saatavissa Suomen Työväen Urheilulehden numeroa 23, hinta 20 senttiä. Seuraavia numeroita on myöhemmin saatavissa.

Tov. VAPAUS.

Joulurahat Suomeen!

Järjestöt ja yksityishenkilöt, jos aijotte lähettää Suomeen, joko sukulaisillenne, tuttavillenne taikka vankiloissa viruville tovereillenne avustusrahoja jouluksi, niin tehkää lähetyksenne oman liikkeenne, Vapauden kautta.

Kurssi Smk. 37:- C:dan dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $30.00. 50c lähetyksistä $30—$59.99. 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä.

Port Arthurissa ottaa rahalähetyksiä vastaan Vapauden sivukonttori, 121 Secord St., Torontossa A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Cobaltissa, täkäläisen osaston takuulla, Rauha Gronberg.

Kaikki kirjevaihdolla tehtävät rahavälitykset on lähetettävä Vapauden pääkonttorin kautta.

Laivapilettejä Suomeen ja Suomesta Canadaan. Tiedustelkaa pilettiasioita.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Muutamia päiviä sitten eräs ystäväni, jolle olin lähettänyt kimpun ajatuksiani noista tekopyhistä, antoi tietooni niiden nimet, jotka ovat jäseniä siinä n.s. «julkisuuskomiteassa», jonka toimesta Centralian salahankejuttu pidetään vireillä juuri sen verran, että sillä voidaan tehdä työtä Equity Printing Co:lle, jonka osakkeenomistaja C. E. Payne on.

Sen lyhyen ajan kuluessa, jonka hän vietti «Walla Walla» vankilan seinäin sisällä, jonne hänet tuomittiin ei vähemmäksi kuin 6:si kuukaudeksi eikä enemmäksi kuin 1:si vuodeksi, hän esiintyi tuhansissa eri muodoissa kosiakseen vangittujen toveriensa myötävaikutusta puolelleen ja kuten kurjin politikoitsija, hän esiintyi aina sellaisena, joka näytti antavan hänelle enemmän ääniä. Ja kaikissa muissa kysymyksissä hän täydellisesti oli itseensä sulkeutunut, kunnes hän sai sen, mitä oli eniten halunnut, nimittäin vankilatoveriensa suosituksen «Industrial Workerin» toimittajan virkaan, ja sen jälkeen nuo vangitut toverit, hänen kehotuksestaan, menivät äärimmäisyyksiin armahduksen vastustamisessa, antaakseen hänelle heidän avulla saamassaan virassa mahdollisuuden tehdä suuri numero pojista ristikkojen takana. Mutta heti ilmotettuaan meidän nimittäneen hänet virkaan, hän petti odotuksemme, julistamalla, että ulkopuolella olevien on pidettävä sisällä vankilassa olijoita tien sivuun sortuneina, I. W. W:n julkaisemissa lehdissä ei ole tilaa kirjotuksille vankilasta, eikä vangituista, ne lehdet ovat ainoastaan sitä propagandaa varten, joka «lyhentää työpäivää ja kohottaa palkkoja». Minä puolestani väitän, että siihen I. W. W:n lippuun, jota minä ylhäällä pidän, on kirjotettu: «Palkkajärjestelmän poistaminen», eikä mikään olisi auttanut työläisiä paremmin edistymään tuohon päämäärään, kuin vankiloiden tyhjentäminen luokkasotavangeista, syystä, että juuri vangitsemisen pelko piti kaivostyöläiset ja rautateiden korjauspajatyöläiset rikkomasta estetuomiota vastaan, joka teko olisi muuttanut työn ja pääoman välisen kiistan aivan toisenlaiseksi lyhyessä ajassa. Paynen vastaus tähän on keltaisen rakkikoiran ulvontaa, vapauduttuaan hän nosti huudon, että minä en ole täysijärkinen ja että sentähden ystävien, jotka pitävät minua yhteydessä muun maailman kanssa, ei pitäisi lähettää enään kirjeitä minulle. «Industrial Workerin» toimittajana hän piti lehden palstoilta poissa kaikki uutiset lakosta, jonka päävaatimuksena oli luokkasotavankien vapauttaminen, ne vähät mitä tuli julkisuuteen, olivat jo vanhaa historiaa ennen kuin niitä painettiin. Hän auttoi yleisen puolustuskomitean sihteeriä järjestämään asiat siten, että lakkoa järjestelmällisesti rikottiin he nimittäin lähettivät Harry Feinbergin, ja toisen, joka on yhtä suuri «Fink», Arhie Sinclairin, Chicagosta Seattleen. Tämä viimeksi mainittu m.m. näyttelee meidän edustajamme osaa, vaikka ei ole kertaakaan ollut yhteydessä kanssamme. Hän oli myös rikkomassa yhä levenevää lakkoa, selittämässä lakkolaisille, että työmaalle siirettynä lakko tuottaisi parempia tuloksia. Ymmärtäkää nyt, että tämä lakko, joka alkoi huhtikuun 25 p., julistettiin huolimatta kaikesta siitä vastustuksesta jota harjoitettiin ostettavissa olevan järjestömme johtokoneiston taholta.

Tuo koneisto ei ole ainoastaan eristänyt I.W.W:tä toisista työväen järjestöistä (patriotismi ollen heittiöiden viimeisin ase), mutta se on myöskin jakanut luokkasotavangit, jotka ovat I. W. W:n jäseniä, useaan eri ryhmään, luodakseen paljon leipäpaikkoja, jo nyt, kontrollinsa avulla sanomalehdistön yli, tuo kiero lahkokunta koettaa saada nuo leipäpaikat ijäti pysyväisiksi ja vastustaa kaikkia liikkeitä vankien vapauttamiseksi, vankien, joiden marttyrius on tehty kauppatavaraksi levittämällä propagandaa, että heidät täytyy vapauttaa sellaisten lakkojen avulla, joita julistetaan jatkuvasti, aina vähän väliin.

Siitä saakka, kun luin kommunistien konventionin tekemän päätöksen joka sisältää vaatimuksen kaikkien vangittujen työläisten vapauttamisesta, jos he ovat joutuneet vankilaan jonkin luokkataistelusta johtuvan syyn takia, minä olen toivonut, että siitä tulisi yksi suuri päätös, joka yhdistäisi hajaantuneet työväen rivit. Mutta ei, toiveeni ovat pettyneet, syystä että tuo perääntyvä ryhmä on vetääntynyt patrioottisesti kolmen kirjaimen taakse. Uskonlahkoinen oppisääntö on keskittänyt liian paljon voimaa taantumuksellisen toimeenpanevan komitean käsiin ja tämä sitten tappaa juuri heräävän toimintatarmon joukoista. Hillitön sensuuri! Siinä on minun vastaukseni kysymykseen «mitä on väärin I. W. W:ssä?»

Parhaimmalla toveruudella

Ray Becker.

Työläistoverit! Tässä lopuksi vielä vetoan teihin ja kehoitan teitä lakkauttamaan virkailijoittemme ylläpitämän sensuurin. He kuvailevat, samoin kuin Gompersin lahko A. F. of Laborissa, että heidän arvosteleminen on hajoitusta ja kavallusta järjestöä kohtaan. Kuinka uskollisia he oppisäännöilleen lienevätkin, he ovat meidän palvelijoitamme, eikä meidän herrojamme. I. W. W:n sanomalehdistö on meidän, eikä heidän. — Minä en tuomitse henkilöitä, vaan ainoastaan menettelytapoja. Neuvosto-Venäjävastainen sensuuri on syynä siihen laajalle levinneeseen typerään uskoon, että Punainen Taloudellinen Kansainvälinen «toivoisi» (tai olisi joskus toivonut) I. W. W:n häviötä. Sellainen ajatus, samoin kuin meidän «salaliitto» sotaa vastaan 1917 on vääristelty alkuperäisestä lauseesta, joka käsitteli kaksoisunionismia yleensä, Punaisen Taloudellisen Kansainvälisen kongressille esitetyssä raportissa vuonna 1921.

Sensuuri myrkyttää koko järjestön. Rakentakaamme terve I. W. W!

Eri paikkakunnilta

MILE 68 A. C. RY.

E. Makis Camp.

Tilitys. Suomen punaorpojen hyväksi M. Jalosen keräyslistalla tuotti $17.50 joka summa on lähetetty C. W. P. S. Järjestön sihteerille Torontoon, joka taas puolestaan tulee huolehtimaan rahojen perille lähettämisestä. Olemme tarkastaneet yllämainitun keräyslistan ja huomanneet oikein tilitetyksi.

E. Puro ja T. Koivisto.

Haisevaa ei saa tonkia! Sen tulin näkemään t.k. 2 päivän iltana kun O.B.U:n jäsenet valitsivat edustajan ja evästykset Sudburyssa pidettävään Ontarion piirin O. B. U:n konventioniin. Kun allekirjottanut pyysi puheenvuoroa kokousjärjestykseen, niin sitäkään hyvää ei saatu, sillä se jyrkästi kiellettiin. Pelkäsivät kai «sisältä» poraamista, kuten he itse suvaitsevat sanoa. Eihän tuo nyt niin kauheata olisi ollut kun pelkäsivät, olisin vaan pyytänyt pientä suun vuoroa erättein «valheitten oikasemiselle», mitä heitettiin toisten silmille niin kuin tuhkaa. Ensinnäkin eräs toveri toi ilmi sen, että pitäisi jo katsoa että minkälaista kirjallisuutta levitetään union ja sen järjestäjien taholta ja vaati tiukasti, että esimerkiksi sellaiset kirjat kuin Kronstadin kapina, on tuomittava ja heti hävitettävä ja että tuleva konventioni ryhtyy heti tarpeellisiin toimenpiteisiin asian suhteen. Niin hyvä kuin esitys olikin, niin tuli se kumottua. Eräs «äiskä» vastasi, «että sitä ei olekaan levitetty eikä kehoitettukaan levittämään union taholta ja että yksilöt voivat lukea mitä ne haluavat». — Älähän hitossa, vai niin se olikin. Mutta kuulehan veli, eikö Industrialisti ole ollut teidän o.b.u:laisten äänenkannattaja? Aivan oikein onhan se. Ja viime kesänä oli tuossa lehdessä seisova ilmotus «Tilatkaa Kronstatin kapina» ja vielä puhvattiin, vaikka millä mitalla, että ne on ainoat todelliset tiedot mainitusta kapinasta ja patenteerattiin se oikein varmuuspatentilla, että **sen täytyy olla totta.** Suotta se omatunto nyt kolkuttaa, eikö sitä vieläkin voi uskoa, että se on totta. Hetkinen oli ollut mainittu ilmotus lehdessä kun «Kronstadin kapina» ilmestyi Canadan kirjamarkkinoille O.B.U:n paikallisten järjestöjen ja Industrialistin asiamiesten myydessä kirjasta kuin tuiskua. Myivätpä vielä allekirjottaneellekin miltei puoli väkisin. En voi ymmärtää miten järjestäjät ja lehtiasiamiehet voisivat myydä kirjaa, jos ei järjestö anna sille suositusta, vai onko sitten OBU:n paikalliset järjestäjät ja lehtiasiamiehet niin suurmiehiä, että ei ne ole järjestölle missään edesvastuussa, että saavat myydä minkälaista roskaa takansa. Sitä en kuitenkaan usko, että järjestäjät ja lehtiasiamiehet voivat myydä kirjaa ilman jos ei union vanhat taantumukselliset auktoriteetit ole yrityksen takana ja eiköhän tuota samasta kirjasta «Kronstatin kapinaa» olekin kyhätty kokoon siinä mielessä, että se tulisi palvelemaan Denikin, Koltshakin y.m. lahtarikenraalien asiaa. Eiköhän se näin ole, veli —.

Toinen väärinkäsitys oli se, jota olisin myös tahtonut hieman oikasta, kun tuli kysymys yhteisen rintaman muodostamisesta L. W. I. Union of Canadan ja OBU:n välillä. Samanen «äiskä» sanoi m.m. että «meidät on kerran jo potkittu ulos sieltä ja vielä kielletty konventionista edustusoikeus». Eiköhän se ollut vuonna 1920 kun oli Port Arthurissa OBU:n konventioni ja silloisten erimielisyyksien takia kielsi winnipegiläinen maantieteellistä järjestömuotoa kannattava ryhmä yhdeltätoista L. W. I. union edustajalta edustusoikeuden mainittuun konventioniin ja näinollen joutui L. W. I. union edustajat lähtemään ulos konventionista ja vähän tätä myöhemmin samana vuonna erosi L. W. I. unio OBU:sta. Ja tämän ikävän hajaannuksen tähden on O. B. U. järjestömuoto muuttunut teollisuusunionistisesta maantieteelliseksi muodoltaan, joka sanan täydessä merkityksessä tarkottaa pientä karsinoimista eikä puhdasta teollisuusunionismia, vaikka sitä vielä ratsastetaan teollisuusunionismin nimellä.

Ja edelleen samanen mies sanoa tokasee vielä «että hän ei tiedä miten ja milloin L. W. I. Union of Canada on yhtynyt P. T. Kansainväliseen ja jos se on tapahtunut, niin sen on tehnyt vain muutama äijä Vancouverissa». Kuulehan äiskä, mikei sinä viitsit muistaa kaikki asiat väärin? Se oli vuonna 1922 tammikuulla Vancouverissa kun L. W. I. Union of Canada päätti jäsenistön yleisäänestyksellä liittyä Punaiseen T. Kansainväliseen. Miksi koetetaan kaikella tavalla lyödä tuhkaa toisten työläisten silmille, ettei ne näkisi provoseeraamalla toisia vallankumouksellisia järjestöjä, jotka on yhdistetty veljesiteillä koko maailman vallankumoukselliseen työväestöön ja sen ylimpien orgaanien kanssa? Miksi ei voida puhua asioita suoraan ilman kiertelemättä ja vääristelemättä, vaikka ne sitten tuntuisikin karvailta paloilta? Mitä enempi koetetaan vääristellä tosiasioita, sitä pikemmin joukot huomaavat sen mädännäisyyden, joka potee heidän järjestössään ja jota koetetaan elävältä haudata työläisten silmien edestä. — Mutta tämä taktiikka ei enään tule kauan vetelemään, sillä työläiset tulevat selvästi näkemään sen hajanaisuuden ja avuttomuuden mitä saadaan aikaan tällaisilla menettelyillä, mitä metsätyöläisten on jo kerta kaikkiaan yhdyttävä L. W. I. Union of Canadaan ja sen kautta P. T. Kansainväliseen. Työläisten on itse ratkaistava kohtalonsa eikä sitä tule ratkaisemaan kukaan muu.

Sinä työnjättiläinen, ratkaise kohtalosi jo tänään ja yhdy yhteiseen rintamaan. Yhdy jo tänään! huomenna ehkä on myöhäistä, yhdy kansainväliseesti eturintamaisteluun — puolue-erimielisyydet katoavat itsestään silloin kun kukin löytää paikkansa eturintamassa, tiivistetyssä ketjussa. Minä en pyydä vaan vaadin vetomalla teidän syvimpään luokkamoraaliinne.

Ja teille, jotka estitte minulta pienen vaatimattoman puhevuoronkäytön yllämainitussa kokouksessa, voin sanoa, että vielä tällä kertaa te voitte sitoa suuhuni kapulan päästäksenne aikeenne perille, mutta tulevaisuus tulee varmaan näyttämään toisin. Mutta mustetta joka juoksee kynästäni, ette voi jäädyttää millään, se juoksee vapaasti niin kauan kun käteni kylmenee olemassaolon taistelussa.

Mailman vallankumouksen puolesta

M. Jalonen.

WHITEFISH, ONT.

Niin, ne kukkailtamat vietettiin 1 päivä joulukuuta piirin agitatsionirahaston hyväksi niinkuin ennemmin oli ilmotettu. Tuloista en voi sanoa kun en ole saanut tietooni paljonko sitä tuli, vaan yleisöä oli runsaasti ja yö kului hauskasti aamuun asti kun kukat tuli myydyksi ja kahvit juoduksi, niin alettiin osaston työkokous, joka olisi ollut toinen päivä jouluk., vaan pitkien matkojen takia katsottiin parhaaksi pitää kokous samalla kertaa ja kun se oli ennen jo päätetty. Osastoon jäseneksi yhtyi myöskin nuorempi John Ojanperä ja hyväksyttiin. Velvotettiin jäsenkirjuri hommaamaan nuorisoliiton jäsenmerkkejä, koska paikkakunnalla on muitakin saman ikäisiä, niin ulevaisuudessa voitaisiin perustaa nuorisoliiton osasto, vaan siihen mennessä voivat olla meidän aikuisten mukana. Toivon että kaikki nuoret tahi sen ikäiset tekisivät samalla tavalla. Vuosikokous päätettiin pitää tammik. 6 päivä K. Lindalan asunnolla. Valittiin johtokunnan ehdokkaat, joita tuli kaikkiaan kymmenen ja kaksi tilintarkastajaa. Port Arthurin osastolta oli saapunut keräyslista talon rakennusta varten sekä toimeenpanevalta komitealta Suomen punaorpojen hyväksi, jotka otettiin huomioon ja valittiin kerääjät. Luettiin piiritoimikunnan pöytäkirja, joka hyväksyttiin. Keskusteltiin lukurenkaan perustamisesta ja asia jätettiin agitatsioonikomitean huoleksi sekä myöskin joulujuhlain valmistukset.

Kokouksen loputtua otettiin keskustelukysymys, aiheena ollen: «Onko naisen tarpeellista ottaa osaa luokkataisteluun». Keskustelu asiasta kävi sujuvasti ja mieltäkiinnittävästi ja selvensi sen miten tärkeää naisen on olla mukana luokkataistelussa. Siis enempi samanlaista. Tietoisuus on voimaa.

Mondin osaston tovereille tahdon lausua toverilliset kiitokset niistä näytelmäkirjoista, jotka he lahjoittivat Whitefishin osastolle ja siitä kymmenestä dollarista, jonka he ovat lahjottaneet Whitefishin osastolle talon rakennusta varten. — Raportteri.

COBALT, ONT.

Näin Vapauden No. 144 Sudburyn uutisten yhteydessä kirjotuksen John Polvelta, jossa hän ilmottaa olleensa Suomessa luokkasodan aikana työläisten riveissä, enkä ollenkaan itsepuolestani halua väittää, että eikö niin olisi ja olen hyvin pahoillani jos Suomesta kirjottaja ei ole ottanut tarkempaa selvää ennenkuin on kirjottanut sanotun uutisen. Muuten luulen että kirjottaja on tarkottanut jotain toista henkilöä. Mitä tulee pyyntöönne että julkaistaisi kirjottajan nimi Vapaudessa, niin toivoisin, että ei sitä ainakaan vielä tehtäisi, sillä kirjottaja on kapinanaikainen punavanki, siis ehdonalainen ja koska siinä kirjotuksessa mainittiin myöskin toisia henkilöitä, jotka todistettavasti ovat avustaneet valkoisia, niin voisi sen kirjottaja joutua valkoisten vangiksi uudemman kerran ja sekään ei olisi suotavaa. Minä lähetän sanotun kirjeen kirjottajan nimen ja osotteen Vapauden toimittajalle, että asianomainen Polvi voi sen siellä nähdä ja päättää onko heillä persoonallista vihaa ja voi itse kirjottaa joko hänelle itselleen tai sille yhdistykselle johon asianomainen kirjottaja kuuluu ja vaatia peruuttamaan. — K. L.

COLEMAN—BLAIRMORE, ALTA.

Talvi on tullut kylmän tuulen ja lumen kanssa. Syksy onkin ollut erinomaisen kaunis.

Töitä ei ole tarvinnut tehdä moneen kuukauteen juuri muuta kuin lääkärin ja union maksujen arvosta ja kun ei tehdä työtä, niin lopun kyllä arvaa jokainen työläinen. No niin, töiden pitäisi pian taas alkaman.

Joulu on aivan pian ovella ja mekin olemme päättäneet pitää jouluaattona **vapaat iltamat.** Kaikki tervetulleita. Naisia pyydetään tuomaan leivokset. Ohjelmaa tulee lasten klupin toimesta, kappale englanninkielellä sekä muita yksityisnumeroita. Aikuisilta kaksi kappaletta «Retusen velkojat» ja «Setä», sekä kuvaelma «Koston päivä».

Osaston toiminta on ollut kohtalaisen vilkasta. Lasten toiminta on lupaavaa. The Young Comrade lehteä ovat he tilanneet ja näyttävät pitävän siitä. Lukurengas on tulossa ja alkaa toimintansa tuossa tuokiossa.

Sanomalehtiä tänne leviää hyvin — ei ole monta, jolle ei tulisi Vapaus. Kaikille osaston jäsenille kyllä tulee, sillä se on velvollisuuskin ja muita lehtiä tulee joillekin useampia, The Worker, The Young Worker, The Soviet Russia ja edellämainitun lasten lehti, sekä Työmies, Toveri, Toveritar ja Eteenpäin. Kirjallisuutta on levinnyt huonosta ajasta huolimatta paljon ja hyvää kuten «Suomen työväen tulikoe» y.m. Romaaneja näkyvät lukevan innostuksella myös ja hyviä, sellaisia kuin on Jack Londonin «Pakkopaita», «Kadotuksen kansa» y.m., joten on siitä työttömästä ajasta hyötyä silloin kun se vaan oikein käytetään.

Uusia jäseniä pian saadaan lasten klupiin kun toverien Anna ja Arthur Apposen nuori mies on jo ensimäisellä kuukaudella.

Ei täällä ole tapahtunut mitään oikein hirvittävää, josta voisi kertoa, paitsi sitä, mikä porvarillisessa komennossa on jokapäiväistä, yleensä työväen elämän alaspolkeminen ja se ei liene enään mikään uutuus.

Hauskaa joulua ja enemmän tarmoa uudella vuodella. — Mary.

Osuustoiminta Canadassa

The Co-operative Union of Canada, joka on Canadan osuustoiminnallisien yhdistyksien kansallinen järjestö ja jonka päävirasto sijaitsee Brantfordissa, Ont., on hiljattain julkaissut kokoelman tilastoja jäsenyhdistyksiensä liikesaavutuksista viime vuonna. Neljätoista osuuskauppayhdistystä oli edelliseltä vuodelta lähettänyt tilastotietoja toiminnastaan, jota vastoin viime vuodelta oli saatu tällaiset tiedot yhdeltä myyntiyhdistykseltä sekä kahdeltatoista osuuskauppayhdistykseltä. Näiden kahdentoista osuuskaupan myynnit viime vuonna olivat nousseet yhteensä $2,166,196,-42:iin jotavastoin neljäntoista edellisenä vuonna ilmottaneen kaupan myynnit olivat olleet $1,990,-764.56. Farmarien osuustoiminnallinen myyntijärjestö, United Grain Growers, oli myöskin hankkinut ja jakanut jäsenilleen tavaraa vuoden ajalla yhteensä $2,838,424:in edestä, joten keskusjärjestölle ilmottaneiden yhdistyksien myynnit jäsenilleen nousivat vuoden ajalla yhteensä $5,004,620.42:iin. United Grain Growers yhdistys oli myöskin vuoden ajalla välittänyt markkinoille 89,224 päätä karjaa, sekä 79,890 sikaa 26,000,000 bushelia viljaa.

Ilmottaneiden osuuskauppayhdistyksien osuuspääoma oli yhteensä $293,183.26, eli $83,622,19 enemmän kuin edellisenä vuonna. Lainapääoma, joka oli nyt $157,782.-63, oli $7,652.11 pienempi kuin vuonna 1921. Kahdestatoista osuuskauppayhdistyksestä yhdeksän ilmotti viime vuoden ajalla jakaneensa ostovoittoa jäsenilleen, joka vaihteli yhdestä ja puolesta prosentista kymmeneen prosenttiin. Kymmenen niistä oli onnistunut ansaitsemaan nettovoittoylijäämää vuonna 1922, joka nousi yhteensä $157,-320.58; tämä oli $2,607.70 enemmän kuin edellisenä vuotena oli ilmotettu. Katsoen siihen, että näiden yhdistyksien osuuspääoma nousi yhteensä $268,443.26:iin tämä nettovoittoylijäämä vastasi 58.6 prosenttia osuuspääomasijotuksesta, jos se laskettaisiin sillä tavalla. Ylijäämästä oli kuitenkin $138,761.61 palautettu kuluttajille ostovoittoina heidän ostojensa perusteella. Mutta vaikka nettovoitot olivatkin lisääntyneet, jaetut ostovoitot olivat kuitenkin vähentyneet $5,750,-00, joka osottaa taipumusta siihen suuntaan, että voittoja yritetään sijottaa enemmän vara-rahastoihin.

Koska tällaisten tilastotietojen lähettäminen keskusjärjestölle on vapaaehtoista jäsenyhdistyksien taholta, sitä ei ole onnistuttu saamaan täydelliseksi. Keskusjärjestö ilmottaa, että useat niistä yhdistyksistä jotka lähettivät tietoja toiminnastaan edellisenä vuonna mutta eivät tehneet sitä viime vuodelta, ovat edelleenkin toiminnassa; toiset yhdistykset ovat jatkuvasti laiminlyöneet tilastotietojen lähettämisen keskusliitolle.

Italia lähentelee Venäjää

Rooma. — Pääministeri Mussolini puhuessaan edustajahuoneessa sanoi että Italian hallitus ei tule asettamaan esteitä tunnustaessa lailliseksi Venäjän neuvostohallituksen.

Tämä Mussolinin lausunto johtuu siitä, että Italian hallituksen lähetystö, joka juuri on palannut Venäjältä, on lämpimästi kannattanut Venäjän hallituksen tunnustamista. Lähetystö on tuonut sen tiedon, että mitään toivoa ei ole neuvostohallituksen kukistumisesta ja että Venäjän talouselämä on siinä määrässä jo elpynyt ja nopeasti elpyy, että on edullista olla Venäjän kanssa kauppa- y.m. suhteissa.

Upton Sinclairin

Suur-Romaani

JIMMIE HIGGINS

Upton Sinclair on saavuttanut kirjailijana mainetta ei ainoastaan Amerikassa, vaan myöskin kaikissa Europan maissa. Yksi hänen parhaimpia teoksiaan on «Jimmie Higgins» joka valmistui juuri viimeisen maailman sodan ajalla ja on sen tapahtumtkin niinollen sodan melskeissä. «Jimmie Higgins» on personoitu osa työväenluokasta, kuka tahansa tämän kirjan lukija voi siinä nähdä oman itsensä ja käydä läpi omat taistelunsa, tarkotamme työväenluokkaan kuuluvaa lukijaa.

Kirjaa on myyty englanninkielisenä painoksena useita painoksia loppuun sen muutaman vuoden ajalla joka on aikaa sen ilmestymisestä. Ja on se myöskin sillä ajalla käännetty jo useammille kielille, m. m. on tämä suur-romaani nyt juuri ilmestynyt suomeksi, Suomen Sosialistisen Työväen Puolueen kustannuksella Helsingissä ja sieltä olemme saaneet osuutemme Amerikan Suomalaista lukijakuntaa varten, joten sitä on nyt saatavana kirjakaupstamme sekä lukuisilta kirjallisuusasiamiehiltämme. Ellette tapaa asiamiestä, niin, käyttäkää allaolevaa tilauslippua.

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

Haluan saada hetimiten .... kpl. Upton Sinclairin kirjaa «JIMMIE HIGGINS» hinta $1.50. Mukana seuraa $.......... maksuksi tästä tilauksesta. Tehkää lähetys osotteella:

Nimi ....

Osote ....

....

MUSIIKKIA, TORONTOLAISET, MUSIIKKIA!

Se kauan odotettu Toronton osaston lauluseuran

KONSERTTI

— ON —

Ensi lauantaina t. k. 15 päivänä

Ohjelmassa on lasten orkesterin soittoa, laulua sekakööriltä, soololaulua, mandoliiniorkesterin soittoa sekä näytelmä

"HUNAJAA ja PIPPURIA"

Kolmessa täräyksessä.

Kupletti. — Lopuksi tanssia.

Pääsymaksut 60 senttiä. Alkaa klo 8 illalla.

LAULUSEURA.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Pelurit huomatkaa! Jussin ja Vikin Palloruuma sijaitsee vastapäätä Karl Lehdon kauppaa. Pistäytykää sisällä.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Ainoa suomalainen suutariliike Sudburyssa, valmistaa pieksuja (shoeback) veden pitävästä nahasta tilausten mukaan ja myöskin hiihtopieksuja. Hiihtäjät, ottakaa tämä huomioonne. Tilaukset lähetetään joutuin, vanhat kengät korjataan huolellisesti. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.
Werno Koivula, Phone 276 L. Box 113.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maino Tailoring Co. Naisten ja miesten räätälit. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Suomalainen sähkö-turkkilainen sauna. Sähkökapinetti, amme ja suihku puhdistusta varten, myös kaikellaisia mineraalikylpyjä ja hierontaa reumatismia, halvausta, sydäntautia y.m. vastaan. Auki joka päivä klo 8 a.p. — 10 i.p. Tilausten mukaan telefoonille 2742.
Mrs. K. F. Hamlin, 246 Pearl St., Port Arthur, Ont.

J. Aarnion Lihakauppa myy päivän hinnalla kaikkia lihakauppa-alalle kuuluvia tavaroita. 319 Bay St., Puhelin N. 1724. J. Aarnio.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

SOO, ONT.

Hinsburger Harness-Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

TIMMINS, ONT.

Parturiliikkeeni sijaitsee 55—4th Ave. — Ida Laine.

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 78 Elm St., Box 688, Timmins, Ont.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

J. N. Desmarais B. A.
LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO
Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

DR. E. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 167.

Sudburysta

Joulujuhlatoimikunnan kokous on Liberty haalilla ensi keskiviikko iltana klo 8. Jokaisen toimikunnan jäsenen läsnäolo välttämätön. Muistakaa aika ja paikka.

Ompeluseura toimii suuret ja erinomaisen hauskat iltamat ensi lauantaina t.k. 15 p. Pidetäänpä mielessä.

Hiljan Suomesta tullut Vieno Pollari niminen tyttö, joka sairasti hyvin heikkona St. Josephin sairaalassa useita päiviä, kuoli saamamme tiedon mukaan sanotussa sairaalassa viime sunnuntaina.

Hammaslääkäri Frederick Charles Frank löydettiin kuolleena konttoristaan eräänä päivänä viime viikolla. Vainaja oli 49 vuoden ikäinen ja oli sairastanut sydäntautia useita vuosia, jota pidetään syynä hänen äkkinäiseen kuolemaansa. Hän oli edellisenä päivänä voinut huonosti ja lähtenyt metsästämään. Kun hän ei samana iltana saapunutkaan takaisin päätti hänen vävynsä toht. Woods ja W. Hall lähteä etsimään häntä metsästä seuraavana päivänä. Ennen metsään lähtemistään poikkesivat he kuitenkin vielä hänen konttorissaan ja löysivät hänet kuolleena lattialta.

Voimistelijain iltama, joka pidettiin osastomme haalilla viime lauantai iltana, onnistui kiitettävän hyvin. Yleisö, jota tilaisuuteen oli saapunut hyvin runsaasti, näkyi olevan hyvin tyytyväinen siihen, mitä nuori voimisteluseuramme iltamassa esitti. Kun otamme huomioon, että seura on vasta ollut toiminnassa vähän aikaa, eikä niin ollen ole ehtinyt vielä harjottelemaan oikein paljoa, niin lauantaiillan voimisteluesityksiä voikin hyvällä syyllä sanoa tyydyttäviksi. Vapaaliikkeitä suoritti iltamassa pikku tytöt, pikku pojat ja naiset, kaikki onnistuen liikkeissään yli odotuksien. Muut ohjelmanumerot olivat myöskin hyviä, joista viimeinen, kuvaelma, teki katsojaan hyvän vaikutuksen. Ohjelman loputtua tanssittiin klo kahteentoista saakka ja sitten lähti yleisö kotiinsa tyytyväisenä nuoren voimisteluseuramme toimeenpanemaan illanviettoon.

Suomalainen kuollut metsäkämpällä. Karl Hendrich Bjorkstrand niminen mies, joka täällä on käyttänyt nimeä Karl Hendrickson ja joka Starin kertoman mukaan oli kansallisuudeltaan suomalainen kuoli Victoria Harbor Lumber yhtiön kämpällä, lähellä Lake Penagea, t. k. 5:nnen päivän illalla, sairastettuaan yhden vuorokauden. Mies oli ollut kämpällä työssä noin kolme viikkoa. Toht. G. A. Henry toi miehen ruumiin Sudburyyn. Toimitetun ruumiintarkastuksen jälkeen antoivat lääkärit sellaisen lausunnon, että mies kuoli sisälliseen verenvuotoon. Vainaja oli 34 vuoden ikäinen ja hänellä on vaimo Suomessa. Ruumis haudattiin Eyre hautausmaalle viime lauantaina. Miehen täällä olevista mahdollisista ystävistä tai omaisista ei ole saatu mitään tietoa.

Oikaisu. Viime lehdessä olleeseen uutispätkään, jossa kerrottiin Hugo Pernun tuomitsemisesta Sudburyn piirioikeudessa, tuli ikävä virhe sen takia, että siitä oli jäänyt yksi sana pois. Kohta: «— palvelemaan Burwashin vankisiirtolassa kuudesta kahteen vuoteen», tulee olla: palvelemaan Burwashin vankisiirtolassa kuudesta kuukaudesta kahteen vuoteen.

Pernun syylliseksi julistaminen tehtiin Eric Jackmanin ja C. Charloboisin väitteiden perusteella. Kun varkaus tapahtui toista vuotta sitten ja pojat joutuivat tekonsa tunnustettuaan viranomaisten kanssa tekemisiin puolustivat he itseään väittämällä Pernun houkutelleen heidät väkijuomien varastamiseen. Tämä ei heitä kuitenkaan suuresti auttanut, vaan kumpikin heistä sai palvella rangaistuksensa Burwashin vankisiirtolassa. Ensinmainittu joutui olemaan siellä noin kahdeksan kuukautta ja toinen neljä viisi kuukautta.

Suomen punaorpojen avustusiltama, joka pidetään Sudburyn osaston haalilla ensi torstai iltana, on tilaisuus, josta kenenkään ei sovi jäädä pois. Edellisessä lehdessä kerroimme jo ohjelmasta, että siellä suoritettava ohjelma tulee olemaan hyvin monipuolinen ja arvokasta, joten siihen puoleen ei meidän enään tarvitse kajota ja koska tuonnempana tässä lehdessä pitkä kirjotus, niin enemmän kirjottamisen. Toivomme, että jokainen Sudburyn ja ym-

Punaorpojen Hyväksi

— pidetään —

VAPAUS HAALILLA SUDBURYSSA

Torstaina, tämän kuun 13 p., suuret

Ohjelma-Iltamat!

Ohjelmasta voimme mainita avauspuhe, runo, puhe, kupletti, kuvaelma, humoristinen esitelmä, soittoa y.m. Lopussa tanssia.

Sudburyn ja lähiseutujen suomalaisia kehoitetaan antamaan kannatuksensa tälle Suomen pienten punaorpojen avustusiltamalle.

Aletaan klo 8.30. — Sisäänpääsy 35c.

TOIMIKUNTA.

päristön suomalainen työläismies ja nainen saapuu tähän tilaisuuteen ja siten kohdaltaan avustaa Suomen punaorpoja. Mitä keräyksillä ja iltamilla kokoontuneiden varojen perille lähettämiseen tulee, niin siitä on järjestömme osastot ja toimeenpaneva komitea pitävä huolen, että kerääntyneet varat tulevat käytettyä sanottuun tarkoitukseen, kuten kaikki ennemminkin kerätyt varat ja avustukset. Ohjelman suorituksen jälkeen tanssitaan hyvällä harmonikan soitolla, josta huolehtii V. Kinnunen.

Toronton uutisia

Konsertti, kaikuu kaikkien huulilla Torontossa ja se on totta. Siis ensi lauantaina on se kauan odotettu tilaisuus ja lauluseura laulaa aivan uusia lauluja kahteen otteeseen. Muutakin ohjelmaa on runsaasti. Lasten orkesteri, joka on saanut yleisön jakamattoman tunnustuksen avustaa kööriä. Samoin Niilo Kulmalan mandoliini orkesteri soittelee kauniita säveleitä. Soololaulua esittää joku ruotsalainen. Näytelmä «Hunajaa ja pippuria», kolmessa näytöksessä, on makupala, joka varmasti vetää puoleensa. Ville veisaa vielä kupletin ja lopuksi pistetään tanssiksi ja lämmitään. Pitäkää mielessänne, siis ensi lauantaina.

Pääsymaksu 60 senttiä.

Seuraavana lauantaina esitetään mahtava näytelmä «Valapatto».

Työväenliike Palestiinassa

Amsterdamin kansainvälisen ammattiliiton julkaisemassa raportissa Palestiinan työväenliikkeestä, kerrotaan, että ennen sotaa juutalaisten siirtolaistyöläisten lukumäärä mainitussa maassa oli vain kolmisentuhatta, paitsi 2,500 maassasyntynyttä juutalaista työläistä, eli kaiken kaikkiaan 5,500. Sitä vastoin viime kesänä tehty registeröiminen osoitti, että heidän lukunsa olevan 16,608, joista yli 10,000 oli saapunut Palestiinaan v. 1918 jälkeen. Chalfan (työväenkokouksessa oli vain 4,433 Amsterdamilaisiin järjestöihin kuuluvaa jäsentä edustettuna; nykyisin on jäseniä 8,394.

Pääasiallisimmat teollisuustoiminnat ovat maanviljelys, käsittäen 2,263 työläistä; ja rakennustyöt, 2,196 työläistä. Juutalaisia työväenmiehiä on vähintäin 160 muulla ammattialalla, joista monet ovat heille aivan uusia. Useat siirtolaisista eivät olleet tottuneet kovaan työhön, ja toiset taas eivät lainkaan löytäneet ammattinsa kuuluvaa työtä, joten heidän täytyi vastaanottaa mitä työtä vain saivat. Työväenyhdistykset ovat koettaneet opastaa ja auttaa siirtolaistyöläisiä, sillä seurauksella, että 1,500 on nyt yleisissä töissä, kuten teiden rakennuksessa; 700 on rautateillä ja sähkösanomalaitoksessa. Kaikista alkuperäisimpiin kuljetustoimiin on turvauduttu, joten nyt esimerkiksi juutalaisia nähdään ajamassa kameelikaravaaneja Tel Avivin kaduilla.

Ennen kansainvälisen ammattiliikkeen perustamista v. 1920, Palestiinassa oli 25 ko-operatiivista liikettä, joissa yhteensä oli 692 työläistä. Viimeisten kahden vuoden aikana osuustoimintojen luku on sääntynyt kahdeltaista. Muutamia vanhimmista ja pienimmistä osuustoiminnoista on hajonnut, mutta sen sijaan ovat toiset laajentuneet ja kasvaneet jäsenlukuun nähden.

Seitsemän henkilöä surmaantunut tulipalossa

Wallaceburg, Ont. — Seitsemän ihmistä sai surmansa Harry Badcockin farmitalon palossa täällä. Surmansa saaneista oli yksi lasto. Kahta lukumottamatta kaikki tulipalon uhriksi joutuneet olivat Badcock-perheen jäseniä.

Surulla ilmoitamme että kuolon armoton käsi riisti rakkaan puolison ja kunnon isän

ARTHUR FORSBERGIN

joka pitkän aikaa reumatismia sairastettuaan vaipui kuolon uneen Port Arthurissa, St. Josephin sairaalassa marraskuun 15 p. 1923, 37 vuoden 8 kuukauden ja 12 päivän vanhana. Lähinnä häntä suremaan jäin minä, hänen vaimonsa, neljän lapsen kanssa ja yksi veli perheineen sekä laaja tuttavapiiri tässä maassa ja Suomessa.

Oi päivyni päivyt,
Oi onneni kukka,
Oi ihanin ilmiö nuun unelmain,
Oi eloni toivo ja toimeni määrä,
Miksi riisti sun kohtalo rinnaltain.
Betty Forsberg.

Oi kuolema, niin kylmä ja kolkko olit,
Kun kalliimpamme meiltä veit,
Veit meiltä isän rakkaan,
Ei auttanut pyynnöt, kun lapsien ja ystäväin edestä elää hän toivonut ois.
Lapset.

Sydämelliset kiitokset kaikille siitä myötätuntoisuudesta ja kauniista osanotosta syvään suruumme.
Betty Forsberg ja lapset.
296 S. High St. Port Arthur

Kuulutus

Koska vaimoni Liina Kivinen, neitinimellä Liina Suvanto, poistui pois minun asunnostani minulle määrän ilmoittamatta lokakuun 12 p. 1923, vieden muossaan rakkaan poikamme Arthur Kivisen, joka oli ilonamme ikänsä kymmenen vuotta sekä myöskin kaikki kädeiläänsä kokosi mukaansa kaikki huonekaluston, niin huomautan sinulle että olet itse sakannut korttisi ja tehnyt oivallisen jacki-potin, niin armaani ole tyytyväinen, äläkä tuhlaa omaisuuttasi lakimiesten kanssa.

Entinen miehesi
K. KIVINEN.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

ERICK PIHRAISEN
Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

Markkinahintoja

Käteisostohinnat Winnipegissä seuraaville tuotteille:

Nisu:	
No. 1 Northern	$0.96 1/4
No. 2	0.92 3/4
No. 3	0.87 1/4
Kaurat:	
No. 2 C. W.,	0.37
No. 3 C. W.,	0.34
No. 1 extra feed	0.34
Ohra:	
No. 3 C. W.,	0.54 1/8
No. 3 C. W.,	0.50 5/8
Pellava:	
No. 1 N. W. C.,	1.99 7/8
No. 2 C. W.,	1.94 7/8
No. 3 C. W.,	1.74 7/8
Ruis:	
No. 2 C. W.,	0.65

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Postivapaasti.

KALEVA APTEEKKI
K. G. K. NYMAN.
168 So. Algoma St. Port Arthur, — Ont. —

Ilmotus

Täten ilmoitan että ne henkilöt, joilla on velkaa eli saatavaa John Allan vainajan kuolinpesästä, entinen kelloseppä Sault Ste Mariessa, Ont., joka kuoli Bruce Minella, Ont., elokuun 25 p. 1923, ilmottavat tammikuun 3 päivään mennessä, nimen, osotteen y.m. seikat, sekä perivät korjaukset, jätetty yllä-olevaan liikkeeseen, muuten en ole mistään edesvastuussa tammikuun 3 päivän jälkeen.

Toronto, Ont., joulukuun 3 p., 1923.

IRENE SAIMI ALLAN.
(Pesänhoitaja.)
Osote: 636 Danforth Ave. Toronto, Ont.

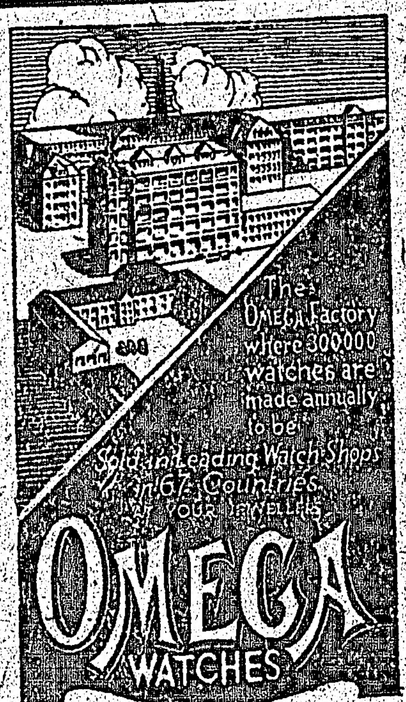

Chas F. Roffey
Kelloseppä, timantti, kulta ja hopeatavaraa, Petersonin piippuja
102 Durham St. Sudbury, Ont.
Vastapäätä työnvälitystoimistoa.

Cochrane Hardware, Ltd.

JOULULAHJOIKSI

Sähkögrilliä $4.25, $7.25, $12.00.
Sähköpaahdin $5.50, $6.75, $12.00.
Sähkösilitysrautoja $5.00, $6.00, $6.75.
Sähköpöytälamppuja $7.50, $12.00, $17.50.
Mahonki lattialamppuja, varustettu silkkivarjoilla, $27.50
Sähkökahvipannuja $12.50, $18.00.
Sähkö «coffee urns» $21.00, $27.50.
Coffield sähköpyykkikoneita $125.00.
Joku näistä lahjoista varmaankin miellyttäisi. Tulkaa katsomaan niitä.
Locomative sähköpyykkikoneita $140.00.
SUDBURYN LAHJAKAUPPA.

COCHRANE HARDWARE Limited
POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONTARIO.

WALTHAM, Hamilton, Elgin ja kaiken muunlaisia kelloja kohtuullisilla hinnoilla —rannekelloja $35. ylös ja taskukellot $45. ylös.

Davis Bros. Ltd
Sudbury, Ont.

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat
Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

Bay Street Meat Market
(UUSI SUOMALAINEN LIHAKAUPPA.)
— Puhelin 2713 North —
288 Bay St. — Port Arthur, Ont.
Myy halvimmalla kaikkia eri lajeja lihaa, tuoretta ja suolattua kalaa
Ensiluokan tavara. Hyvä kohtelu.
Linjalle huolellinen ja nopea lähetys.
F. ENGSTRÖM H. KANTOLA

John Palon
Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.
JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Sii jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

VALOKUVANNE JOULULAHJANA
on arvokkain muisto. Valokuvajoulukortit ovat viime vuosina tulleet yleisesti käytäntöön. — Tehkää tilauksenne ajoissa.
A. Niemi, Copper Cliff, Ont.

Halutaan Miehiä!
Katkasemaan 4 jalan paperipuita. Tuore metsä. Kämpät rautatien varressa, Mile 45 ja C. N. R. Cochranesta länteen. — Ruoka $1 päivä. Maksu $3.00—$3.25
HAWK LAKE LUMBER CO., LTD.
Cregoire Mills P. O., Ont.

Shankman Brothers
Liha- ja ruokatavarakauppa
Heiniä, kauroja ja jauhoja.
Suositellaan suomalaiselle väestölle
— Phone 117 —
P. O. Box 549 Timmins, Ont.

Konttori puhelin 1[illegible]
Asunto puhelin 113[illegible]
HAMMASLÄÄKÄRIT
T:rit Frank & Wo[illegible]
Seuraajat T:ri E. A. [illegible]
59 Durham St.
Konttori Nova Scotia Pankin yläkerrassa.
X-Ray ja Kaasu.
Hammasten korjaus ja uusien to erikoisala.

Dr. A. J. HAYES
Selkärankalääkäri
14½ Lang St. Cobalt, Ont.

Canadian Baggage Transfer
Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 34 Lorne St. SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan toajoa. — Huonekalu huone ja paunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

Halutaan tietää

Missä nykyään on Matti Haapamäki. Ole hyvä ja ilmoita osotteesi Taavetti Nuuttiselle, Box 850, Sudbury, Ont.